

**РЕШЕНИЕ
03 октябрь, 2022 ел**

**КАРАР
№ 207**

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы
Бөреле авыл жирлегенең Жирдән файдалану һәм
төзелеш алып бару кагыйдэләрен раслау турында**

Территорияне тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру, шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру тәртибен жайга салу, «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Бөреле авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә нәтижәле һәм тәртипкә салынган жирдән файдалануны һәм төзелешне тәмин итү максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 32 статьясы, 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 14 статьясы, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Уставы, Бөреле авыл жирлегенең 2022 елның 20 июлендәге гавами тыңлаулары нәтижәләре буенча, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Кушымтада бирелгән «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Бөреле авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен расларга.

2. Биектау муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Бөреле авыл жирлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен раслау турында» 2021 елның 28 июнендәге 84 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында: <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> веб-адрес буенча һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда: <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

4. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан (халыкка житкерелгәннән) соң үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе, жирле үзидарә һәм җәмәгәтчелек белән элементә буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
муниципаль район Башлыгы

Р.Ф. Хисамутдинов

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«БӨРЕЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӨМЛЕГЕНЕҢ

**ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ
ТӨЗЕЛеш АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӨРЕ**

1 нче том

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛеш КАГЫЙДӘЛӨРЕН КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ ҺӘМ
ҮЗГӘРЕШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ

2022 ел

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДЭЛЭРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫНЫҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Бөреле авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенәң Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренәң документлар составына керә:

Кереш

1. Текст өлеше түбәндәге составта:

- 1 нче том. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрен куллану тәртібе һәм үзгәрешләр кертү тәртібе;

- 2 нче том. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелешә регламентлары.

2. График өлеше түбәндәге составта:

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр.

ЭЧТӘЛЕК

КЕРЕШ	5
I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛеш КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛеш КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ.....	6
I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр.....	6
1 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен кулланыла торган төп төшенчәләр.....	6
2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен керту нигезләре, аларның билгеләнеше составы	8
3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы.....	9
4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үз көченә керүе	10
5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен бозу өчен җаваплылык	10
II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезләмәләр.....	10
6 статья. Жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре	10
7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе	11
8 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга карый торган гомуми нигезләмәләр	12
9 статья. Территориаль зоналар..	12
10 статья. Шәһәр төзелешне регламентлары һәм аларны куллану.....	13
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр	14
11 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе	14
12 статья. Жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекттыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе	15
13 статья. Капитал төзелеш объектларының рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга, рөхсәт бирү тәртибе.....	17
IV БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында нигезләмәләр.....	18
14 статья. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр.....	18
15 статья. Территорияне планлаштыру документлары төрләре.....	19
V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр	21
16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр	21
17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре.....	21
18 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар.....	22
19 статья. Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар.....	23
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында нигезләмәләр.....	23
20 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту тәртибе.....	23

VII БҮЛЕК. Жирдөн файдалану һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр.....	26
21 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына кертү	26

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Бөреле авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенң Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) - 2004 елның 29 декабрәндәге 190-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 2001 елның 25 октябрәндәге 136-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Жир кодексы, 2006 елның 04 декабрәндәге 200-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Урман кодексы, 2006 елның 03 июнәндәге 74-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Су кодексы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенң «Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәмин итү турында» 2006 елның 09 июнәндәге 363 номерлы карары, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрәндәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә «Татарстан Республикасы пространство мәгълүматлары фонды» дәүләт бюджет учреждениесе тарафыннан эшләнгән шәһәр төзелеш зоналаштыру документы.

Кагыйдәләр әзерләгәндә шулай ук Биектау муниципаль районы һәм «Бөреле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге норматив хокукый актларының, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенң төп юнәлешләрен билгели торган башка документларның нигезләмәләре исәпкә алына.

Әлеге Кагыйдәләр гамәлдәге законнар, жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары нигезендә территориаль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге Кагыйдәләрне куллану тәртибен һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Бөреле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне саклау, физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләренң хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү өчен шартлар тудыру максатында, шулай ук инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән рациональ файдалану шартларын тудыралар.

КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ.

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге кисәктә кулланыла торган төп төшенчәләр

Әлеге Кагыйдәләрдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан рөхсәт ителгән файдалану төре – жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның мөмкин булган ысулы. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп, шартлы рөхсәт ителгән, ярдәмче төрләрен үз эченә ала һәм жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы раслаган классификатор нигезендә билгеләнә;

жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре – жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре, алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә. Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре урынына файдалануның ярдәмче төрен куллану рөхсәт ителми. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре аларны шәһәр төзелеше регламентлары составында санап чыгу нәтижәсендә яисә жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторында рөхсәт ителгән файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төрен тасвирлаганда рөхсәт ителә;

шәһәр төзелешен зоналаштыру – территориаль зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелеше регламентларын билгеләү максатларында муниципаль берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру;

шәһәр төзелеше регламенты – тиешле территориаль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре, шулай ук жир кишәрлекләре өстендә һәм жир өслегендә булган нәрсәләр, аларны төзү һәм капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында файдаланыла торган барлык төрләре, жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләргә карата куллану, халык өчен тиешле территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның территориаль файдалана алуының максималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре;

капиталъ төзелеш объектларын капиталъ ремонтлау (линия объектларыннан тыш) - капиталъ төзелеш объектлары яисә мондый конструкцияләр элементларының төзелеш конструкцияләрен, күтәрәп торучы төзелеш конструкцияләреннән тыш алмаштыру һәм (яисә) торгызу, инженер-техник тәмин итү системаларын һәм капиталъ төзелеш объектлары яисә аларның элементларының инженер-техник тәмин итү системаларын алмаштыру һәм (яисә) торгызу, шулай ук күтәрәп торучы төзелеш конструкцияләренең аерым элементларын шундый ук яисә мондый конструкцияләренең күрсәткечләрен яхшырта торган башка элементларга алмаштыру һәм (яисә) күрсәтелгән элементларны торгызу;

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе – Кагыйдәләр эзерләүне оештыру, аларга үзгәрешләр кертү, гавами тыңлаулар уздыруны эзерләү һәм Кагыйдәләрне эзерләү Комиссиясе турындагы нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итү

максатында Россия Федерациясе законнары, муниципаль хокукый акт, муниципаль хокукый актлар нигезендә төзелә торган даими эшләүче коллегиаль орган;

линия объектлары – электр тапшыру линияләре, элемент линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар;

төзелеш алып баруның максималь проценты - төзелеш алып барылырга мөмкин булган жир кишәрлегенң суммар мәйданы, жир кишәрлегенң бөтен мәйданына (%) мөнәсәбәте.

жир кишәрлеге чигеннән бинаның, төзелешнең, корылмаларның минималь чигенеше – жир кишәрлеге чиге белән бина, төзелеш яки корылма арасындагы ераклык;

капиталь булмаган төзелмәләр, корылмалар – жир белән ныклы бәйләнеше булмаган һәм конструктив характеристикалары аларны күчереп йөртү һәм (яисә) демонтаж үткөрү һәм аннан соңгы жыелуны төзелешләрнең, корылмаларның (шул исәптән киоскларның, түбәләрнең һәм башка шундый корылмаларның) төп характеристикалары үзгәртелмичә һәм билгеләнүгә тулысынча зыян китермичә һәм аннан соңгы жыемнарны тормышка ашырырга мөмкинлек бирә торган төзелмәләр, корылмалар;

капиталь төзелеш объектлары - биналар, корылмалар, төзелешләре тәмамланмаган объектлар, жир кишәрлегенң капитал булмаган төзелмәләреннән, корылмаларыннан һәм аерылгысыз яхшыртуларыннан тыш (ныгытма, өслек һәм башкалар);

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре – элге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

индивидуаль торак төзелеше объекты – гражданның тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйлә кәнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану биналарыннан торган һәм күчмәсез мөлкәтнең мөстәкыйль объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән жир өсте катлары саны өчтән, биекlege егерме метрдан артмаган аерым бина;

жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектлары хокук ияләре – жир милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен, капитал төзелеш объектларын арендаучылар, аларның вәкаләтле затлары;

жир участкаларының иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары –жир кишәрлекләренң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы; биналарны, төзелмәләрен, корылмаларны мөмкин булган урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр; биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның иң чик саны яисә иң чик биекlege; тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлеге чикләрендә төзүнең максималь проценты;

гавами сервитут – Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукый акты, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты, жирле үзидарә органының норматив хокукый акты белән билгеләнгән жир кишәрлегеннән үзенә карата билгеләнә торган жир кишәрлекләрен тартып алмыйча гына чикләнгән файдалану хокукы;

гавами тыңлаулар, жәмәгать фикер алышулары – законнарда билгеләнгән очрақларда жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу өчен муниципаль берәмлек (жәмәгатьчелек) халкының хокукларын гамәлгә ашыру формасы;

капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлегенә иясенә капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашыру, шулай ук аларны капитал ремонтлауға тиешле территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал

төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга хокук бирә торган документ;

жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы таләпләре нигезендә жир кишәрлекләренә хокук ияләренә жир кишәрлегеннән, әлеге Кагыйдәләр белән шартлы рәвештә рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектыннан файдалану төрен сайлау хокукын бирә торган документ;

капитал төзелеш объектларын (линия объектларыннан тыш) **реконструкцияләү** – капитал төзелеш объектын параметрларын, аның өлешләрен (биеклекләрен, катлар санын, майданын, күләмен) үзгәртү, шул исәптән капитал төзелеш объектын төзү, үзгәртеп кору, киңәйтү, шулай ук, мондый конструкцияләрнең аерым элементларын күрсәтелгән конструкцияләрнең охшаш яисә яхшырта торган башка күрсәткечләренә алмаштырудан тыш, капитал төзелеш объектынның төзелмә объектын алмаштыру һәм (яисә) торгызу;

төзелеш - биналар, төзелешләр, корылмалар төзү (шул исәптән жиңерелә торган капитал төзелеш объектлары урынында);

территориаль зоналар – жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә алар өчен чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары куелган зоналар;

гомуми файдалану территорияләре – чикләнгән затлар даирәсе тоткарлыксыз файдалана торган территорияләр (шул исәптән майданнар, урамнар, узу юллары, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар);

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу шарты белән, әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчәрү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре.

2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен кертү нигезләмәләре, аларның хокукый статусы һәм составы

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Бөреле авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре жирле үзидарә органының норматив хокукый акты статусына ия. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә «Бөреле авыл жирлеген» муниципаль берәмлегендә (алга таба - муниципаль берәмлек, жирлек) жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу системасын кертәләр.

2. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнде:

1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләренен хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү;

4) инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлегенә бирү юлы белән.

3. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

техник регламентлар (алар үз көченә кергәнчә билгеләнгән тәртиптә - 2002 елның 27 декабрдәге 184-ФЗ номерлы «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар);

Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары;

шәһәр төзелешен проектлау нормативлары;

«Бөреле авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары.

4. Әлеге Кагыйдәләр составына түбәндәге документлар керә:

Текст өлеше:

- Кереш

- 1 нче том. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану һәм үзгәрешләр кертү тәртибе;

- 2 нче том. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелешне регламентлары.

График өлеш:

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар;

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

Кушымта:

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр.

5. Әлеге Кагыйдәләр «Бөреле авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен көйләүче яисә контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклыгы һәм һәркем файдалана алырлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, аларның составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик, шулай ук вазыйфаи затлар, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнарына һәркем файдалана алырлык була.

2. Биектау муниципаль районы «Бөреле авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәге юллар белән тәмин итәләр:

- әлеге Кагыйдәләргә жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), башка рәсми мәгълүмат өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка житкерү), һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыру;

- территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләргә урнаштыру;

- жирдән файдалану һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу өчен мөмкинлекләр тудыру;

- физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өземтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәкле күчмәләрен һәм жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын аерым жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата характерлаучы аларның фрагментларын бирү. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма сорату буенча бирелә. Күрсәтелгән хезмәтләрнең бәясе Россия Федерациясә Хөкүмәтә билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренен үз көченә керүе

Әлеге Кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

Кагыйдәләр зуррак юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлештә эшли.

5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрен бозу өчен жаваплылык

Әлеге Кагыйдэләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезләмэләр.

6 статья. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрена 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Бөреле авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставы, Биектау муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. «Бөреле авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге жирле үзидарәсенә вәкилләккә органы (алга таба – жирлек Советы) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләренә керә:

- Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен, шул исәптән Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләренә үзгәрешләр (өстәмәләр) раслау;

- жирлеккә шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

3. «Бөреле авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә башкарма органының (алга таба - жирлек Башкарма комитетының) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләренә керә:

- территорияне планлаштыру документларын әзерләүне һәм раслауны тәмин итү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

- жирлеккә шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын әзерләүне тәмин итү.

4. Биектау муниципаль районының жирле үзидарәсенә вәкилләккә органы (алга таба - муниципаль район Советы) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләренә керә:

- муниципаль районның шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

5. Биектау муниципаль районының жирле үзидарәсе башкарма органының (алга таба - муниципаль район Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләренә керә:

- территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очракларда);

- муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеш эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмат системасын алып бару;

- муниципаль ихтыяжлар өчен муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм тартып алу;

- төзелешкә рөхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

- жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектның файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү;

- рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү;

- муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеш объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш) жиберү;

- муниципаль ихтыяжлар өчен жирлек чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм тартып алу;

- жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру;

- үз белдеге белән төзелгән корылманы сүтү турында я үз белдеге белән төзелгән корылманы сүтү яисә аны рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларына гражданнар законнарында каралган очракларда, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән мәжбүри таләпләренә туры китерү турында карар кабул итү.

7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясә

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясә (алга таба - Комиссия) Кагыйдәләр проектын эзерләүне оештыру, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты Житәкчесә карары нигезендә Кагыйдәләрне гамәлгә ашыру максатында төзелә.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлегә Кагыйдәләр, Комиссия турындагы Нигезләмә, жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- әлегә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне эзерләүне оештыру;

- Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләләре буенча гражданнарның һәм юридик затларның тәкъдимнәрен карау;

- Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү;

- гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәләр эзерләү, тәкъдимнәр эзерләү һәм аларны Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә жирлек Башкарма комитеты Житәкчесенә жиберү;

- Комиссия турында нигезләмә белән аңа йөкләнгән башка вәкаләтләр.

4. Комиссия карарлары беркетмәгә имза салынган вакыттан үз көченә керә һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле гамәлләренә тормышка ашыру өчен тәкъдимнәр була.

5. Комиссия эше турында мәгълүмат барлык кызыксынучы затлар өчен ачык булып тора.

8 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга караган гомуми нигезләмәләр

1. Әлегә Кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары әлегә Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Жир кишәрлегә яисә капитал төзелеш объектлары әлегә Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:

- аларның рөхсәт ителгән файдалану төрләре тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә кермәсә;

- аларның күләмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән иң чик күрсәткечләргә туры килмәсә.

3. Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капитал төзелеш объектлары, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срогын билгеләмичә генә файдаланылырга мөмкин, моңа мондый жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлегә өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклар керми.

4. Жир кишәрлекләреннән яисә капитал төзелеш объектларыннан, рөхсәт ителгән файдалану төрләреннән файдалану, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган очракта, кеше гомере яисә сәламәтлегә, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч һәм куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир участокларын һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин.

5. Рөхсәт ителгән файдалану төрләре яисә чикле параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, мондый объектларны тиешле территория зонасының шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9 статья. Территориаль зоналар

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен эзерләгәндә, территориаль зоналар түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренә бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;
- жирлекнең генераль планы, муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналарын һәм аларның планлаштырыла торган үсеш параметрларын;
- барлыкка килгән территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирдән файдалануны;
- төрле категориядәге жирләрнең чикләренең планлаштырылган үзгәрешләрен;
- аралаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;
- мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проектларын.

2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгеләр буйлап билгеләнә ала:

- капма-каршы юнәлешләрнең транспорт агымнарын аерып торучы магистральләр, урамнар, машина юллары линияләре;
- кызыл сызыклар;
- жир кишәрлекләре чикләре;
- муниципаль берәмлек чикләрендә торак пунктлары чикләре;
- муниципаль берәмлекләр чикләре, шул исәптән Мәскәү һәм Санкт-Петербургның федераль әһәмияттәге шәһәрләренең шәһәр эчендәге территорияләре чикләре
- табигать объектларының табигый чикләре;
- башка чикләр.

3. Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре территориаль зоналар чикләре белән туры килмәскә мөмкин.

4. Территориаль зоналар чикләре һәр жир кишәрлегенә бары тик бер территориаль зонага гына туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш, чикләре жир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлегеннән тыш.

5. Әлеге Кагыйдәләр белән һәр территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

10 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламентында шулай ук жир кишәрлекләре өсләгендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бөтен нәрсә кебек үк жир кишәрлекләренең хокукый режимы билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;
- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренә бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;
- муниципаль берәмлекләренә территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарының һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

- территориаль зоналар төрлөрө;
- мәдәни мирас объектларын, шунлай ук аеруча сакланучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында түбәндәгеләр күрсәтелә:

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлөрө;

- жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

- территориянең коммунал, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенә мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория зонасы чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гәмәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенә максималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гәмәли көчә тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

5. Шәһәр төзелеше регламенты түбәндәге жир кишәрлекләренә кагылмый:

- Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачылган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлашу режимы турында карар кабул ителгән территорияләр чикләрендә;

- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

- линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары куелган;

- фәйдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

6. Тарихи жирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвалау-савыктыру урыннары жирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

7. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләр өчен билгеләнми:

- урман фонды жирләре;

- өслек сулары белән капланган жирләр;

- запас жирләр;

- махсус сакланучы табигать территорияләре жирләре (дөвалау-савыктыру урыннары һәм курортлар жирләреннән тыш);

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре;

- махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре.

8. Шәһәр төзелеше регламентларының гәмәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә жирле үзидарәнә вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

Махсус икътисадый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән файдалану махсус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә.

Урман фонды жирләре составындагы жирләр яки жир кишәрлекләрен, махсус сакланучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану тиешле урман хужалыгы регламенты, урман законнары нигезендә махсус сакланучы табигать

территориясе турындагы нигезләмә, махсус сакланучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затларның жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртүе турында нигезләмәләр

11 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты турындагы белешмәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территориаль зонага билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре кулланылган шартта, рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объекты хөкүк ияләре тарафыннан мөстәкыйль рәвештә түбәндәге ысуллар белән гамәлгә ашырыла:

хөкүк иясе, рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турында гариза, хөкүкны билгели торган документлар, шулай ук тиешле жир кишәрлеген аерым территориаль зонага (Кагыйдәләрдән өзөмтәгә) кертү турында муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты тарафыннан бирелгән белешмә белән, эгәр тиешле территориаль зона турында белешмәләр күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булмаса, кадастр исәбе органына мөрәжәгать итә;

хөкүк иясе жирле үзидарә органнарына мәгълүмат үзара хезмәттәшлеге тәртибендә жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты характеристикаларын үзгәртү турында белешмәләр жиберү өчен рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турындагы гариза белән мөрәжәгать итә.

3. Тиешле территория зонасы өчен шартлыча рөхсәт ителгән башка төргә кагыйлышлы рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

5. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануның тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегендә булмаган барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рөхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рөхсәт ителергә мөмкин.

6. Территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән көннән алып аңа карата аны комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән территорияне планлаштыру документларын раслау көненә кадәр, мондый территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү рөхсәт ителми.

12 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлыча рөхсәт бирелүдә кызыксынучы физик яисә юридик зат (алга таба - файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт) Комиссиягә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында гариза жиберә.

2. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе Шәһәр төзелеше кодексы, Биектау муниципаль районының «Бөреле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә уздырыла торган гавами тыңлауларда аларга карата рөхсәт

соратып алына торган жир кишәрлеге яисә капиталъ төзелеш объекты урнашкан территориаль зона чикләрендә яшәүче гражданныр катнашында фикер алышынырга тиеш. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар шундый тискәре йогынты куркынычына дучар булган жир кишәрлекләренең һәм капиталъ төзелеш объектарының хокук ияләре катнашында уздырыла.

3. Комиссия әлеге рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләреннән хокук ияләренә, аңа карата әлеге рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән уртақ чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектарының хокук ияләренә, һәм аңа карата әлеге рөхсәт соратып алына торган капиталъ төзелеш объектынның бер өлеше булган биналарының хокук ияләренә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар үткәрү турында хәбәрләр жиберә. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү турында гаризасы алынган көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча жиберелә.

4. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлауларда катнашучылар Комиссиягә әлеге сорауга кагылышлы үз тәкъдимнән һәм искәртмәләрен гавами тыңлаулар беркетмәсенә кертү өчен тәкъдим итәргә хокуклы.

5. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар нәтижеләре турындагы бәяләмә муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм муниципаль районның һәм (яисә) жирлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

6. Муниципаль берәмлек халкына аларны уздыру вакыты һәм аны уздыру урыны турында хәбәр итү мизгеленнән алып, гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр гавами тыңлаулар үткәрү срогы «Бөреле авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

7. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житекчесенә жиберә.

8. Әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житекчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән алып өч көн эчендә мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

9. Расходы, связанные с организацией и проведением публичных слушаний по вопросу предоставления разрешения на условно разрешенный вид использования, несет физическое или юридическое лицо, заинтересованное в предоставлении такого разрешения.

10. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төре Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә Шәһәр төзелеше регламентына кертелгән очракта, шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң, мондый затка файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

11. Физик яисә юридик зат файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарга суд тәртибендә шикаять белдерергә хокуклы.

13 статья. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе

1. Күләмнәре шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән жир кишәрлекләренең минималь күләмнәреннән кимрәк яисә төзелеш алып бару өчен конфигурацияләре, инженерлык-геологик яисә башка характеристикалары уңайсыз булган булган жир кишәрлекләренең хокук ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Әгәр мондый тайпылыш рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылу, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү өчен рөхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы, әгәр мондый тайпылыш конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын бер яисә берничә чик параметрга бер мәртәбә үзгәртү, реконструкцияләү максатларында ун проценттан артмаса тиеш.

2. Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылу, техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлеге өчен рөхсәт ителә.

Катларның иң чик саны, биналарның, корылмаларның чик биеклегә һәм федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капитал төзелеш объектларының архитектур чигеләшләрәнә таләпләр өлешендә рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылу рөхсәт ителми.

3. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт алу белән кызыксынучы зат Комиссиягә мондый гариза жиберә.

Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жиберелергә мөмкин.

4. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү турында карар проекты мондый рөхсәт бирү турында гариза кәргән көннән алып унбиш эш көне эчендә эзерләнә һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексындагы һәм әлегә бүлекнең 19 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә, әлегә статьяның 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

5. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә, рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча Комиссия, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәт бирү турында яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр эзерли һәм аларны муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

6. Әлегә статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә жирлек Башкарма комитеты житәкчесә мондый тәкъдимнәр кәргән көннән жиде көн эчендә рөхсәт бирү турында, рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

7. Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дөүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфай заттан, дөүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан үз белдеге белән төзелгән корылманы ачыклау турында жирле үзидарә органына хәбәр кәргән көннән башлап мондый төзелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата яисә мондый төзелешне жимергәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирүгә юл куелмый, әлегә хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан дөүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфай затка, дөүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм шушы хәбәрнамәне тапшырган жирле үзидарә

органына үз белдеге белән төзелгән билгеләрнең булмавы йә ирекле корылманы жимерү турындагы дэгъваларны канэгательәндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы көченә керүе хакында хәбәр жибәрелгән очраклардан тыш.

8. Физик яисә юридик зат рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылуға рөхсәт яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарға суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

9. Әгәр мондый тайпылыш аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры килмәсә, рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт бирүгә юл куелмый.

IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын жирле үзидарә органнары тарафыннан эзерләү турында нигезләмәләр

14 статья. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр

1. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

Территорияне планлаштыру документларын эзерләү, территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре нигезендә (линия объектларын урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документларын эзерләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыклары таләпләре нигезендә; Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренен) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектларының инженерлык тикшеренүләре материалларын һәм нәтижәләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

2. Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралмаган территориягә карата капитал төзелеш объектларын урнаштыру максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 41 статьясындагы 3 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, территорияне планлаштыру документларын эзерләү таләп ителми.

Капитал төзелеш объектын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын эзерләү түбәндәге очракларда мәжбүри:

- федераль, региональ яисә жирле эһәмияттәге капитал төзелеш объектын урнаштыруға бәйле рәвештә дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен тартып алу кирәк;
- кызыл линияләрне урнаштыру, үзгәртү яисә гамәлдән чыгару кирәк;
- жир законнары нигезендә жир кишәрлекләре төзү территорияне ызанлау проекты нигезендә генә башкарылган очракта, жир кишәрлекләре төзүгә кирәк;
- капитал төзелеш объектын урнаштыру уртақ чиге булган ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлекләр территорияләрендә планлаштырыла (мондый капитал төзелеш объектын дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый капитал төзелеш объектын урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми);
- линияле объектны төзү, реконструкцияләү планлаштырыла (линия объектын дәүләт яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырыла торган очрактан тыш һәм мондый линияле объектны урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми). Россия Федерациясе Хөкүмәте

тарафыннан линия объектын төзү, реконструкциялү өчен территорияне планлаштыру документларын эзерлү таләп ителмәгән башка очраklar билгеләнергә мөмкин;

- линия объекты булмаган капитал төзелеш объектын махсус сакланылучы табигать территориясе чикләрендә яисә урман фонды жирләре чикләрендә аның эшчәнлеген тәмин итү өчен кирәкле булган капитал төзелеш объектын урнаштыру планлаштырыла.

3. Территорияне планлаштыру документларын эзерлү территориаль зоналарның һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән жирләрдән файдалану һәм (яисә) территорияләре территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементларына, жирлекләренң, шәһәр округларының генераль планнарына карата функциональ зоналарга, аның комплекслы һәм тотрыклы үсеше буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларын эзерлү һәм раслау, шулай ук территорияне планлаштыру документларын эзерлү үзенчәлекләре жирлек территориясенә карата Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45, 46 статьялары, Биектау муниципаль районы Уставы, «Бөреле авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге уставы нигезләмәләрен исәпкә алып билгеләнә.

15 статья. Территорияне планлаштыру документлары төрләре

1. Территорияне планлаштыру документлары төрләренә түбәндәгеләр керә:

- территорияне планлаштыру проекты;
- территорияне межалау проекты.

2. Территорияне планлаштыру проектын эзерлү планировка структурасы элементларын аерып чыгару, гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү (кызыл линияләр билгеләү юлы белән), капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территорияне планлаштырып үстерүнең характеристикаларын һәм чиратын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне межалау проектын эзерлү планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементы чикләрендә урнашкан территориягә карата, территориаль зонаның һәм (яисә) муниципаль районны территориаль планлаштыруның билгеләнгән схемасы чикләрендә жирләрдән файдалану һәм (яисә) төзелеш алып бару кагыйдәләренң, жирлекнең, шәһәр округының генераль планы нигезендә функциональ зонаның, аның комплекслы һәм тотрыклы үсеше буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган территориянең генераль планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне межалау проектын эзерлү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

- төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренң чикләре урынын билгеләү;
- чикләрендә яңа капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләре өчен кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, туктату, шулай ук территориясе чикләрендә урнашкан жир кишәрлеге барлыкка килүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле рәвештә кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлек алып бару каралмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, мондый билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә генә китерә торган шартта.

5. Территорияне межалау проекты расланьрга тиешле төп өлештән һәм әлеге проектны нигезлү материалларыннан гыйбарәт.

6. Территорияне межалау проектларын эзерлү, территорияне планлаштыру документларын эзерлү өчен Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый инженерлык эзләнүләрен башкару таләп ителгән очраklarда, инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Территорияне межалау проектын эзерлү максатларында әлеге территорияне планлаштыру проектын эзерлү өчен алынган инженер

эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен аларны үтәү көненнән алып биштән артык булмаган ел дәвамында файдалану рөхсәт ителә.

7. Территорияне межалау проектын эзерләгәндә төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренен чикләре урынын билгеләү эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен шәһәр төзелеше регламентлары һәм жир кишәрлекләрен бүлөп бирү нормалары, федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында билгеләнгән төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыклары нигезендә гамәлгә ашырыла.

8. Территорияне межалау проектын эшләү чикләренә карата гамәлгә ашырылган очракта, чикләрендә әлегә схемада каралган жир кишәрлекләре яисә жир кишәрлекләре урнаштыру схемасының расланган схемасы нигезендә жир кишәрлекләре төзү каралган территориянең кадастр планында жир кишәрлекләре чикләренен урнашу урыны шушы территорияне межалау проектында күрсәтелгән жир кишәрлекләре чикләренен урнашу урынына туры килергә тиеш.

9. Тарихи жирлек территориясенә карата эзерләнгән территорияне межалау проектында Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау турындагы законнарда аларның сакланышын тәмин итү планлаштыру структурасы элементлары исәпкә алына.

10. Территорияне планлаштыру проекты белән расланган планлаштыру структурасының элементы яисә элементлары чикләрендә урнашкан территорияне межалау проектын аерым документ рәвешендә эзерләгәндә, жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелми, моңа территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген төзүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле территорияне межалау проектын эзерләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару очрагы керми, мондый билгеләмәләр, кызыл сызыкларны үзгәртү гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә китерә дигән шарт белән.

11. Территорияне планлаштыру документларына, эчтәлегенә, эзерләү һәм раслау тәртибенә карата гомуми таләпләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр

16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

1. Жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар кешенен уңайлы тормыш шартларына хокукларын, жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләренен хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы, әлегә Кагыйдәләр, башка норматив хокукый актлар нигезендә үткәрелә.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

- Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;
- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактардан тыш территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне межалау проектлары;
- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләренә рөхсәтләр бирү турындагы карарлар;

- рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары.

4. Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе «Бөреле авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге халкына жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итүне, тиешле проект белән танышуны, муниципаль берәмлек халкының жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашуын тәмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларның нигезле булуын да кертеп, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Жәмәгать фикер алышуларны, гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыруның тәртибе һәм башка үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән.

17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты яисә аларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар Кагыйдәләр проектының эзерләү Комиссиясе тарафыннан муниципаль берәмлек Башлыгы карары нигезендә уздырыла.

2. Кагыйдәләр проекты буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар дәвамлылығы мондый проект басылып чыккан көннән алып бер айдан ким һәм өч айдан артык булмаган вакыт тәшкил итә.

3. Конкрет территорияль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр эзерләнгән очракта, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар мондый шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән территория зонасы чикләрендә уздырыла. Бу очрактарда жәмәгать фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру срогы бер айдан артык була алмый.

4. Кагыйдәләрне аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүләргә туры китергән очракта, шулай ук 20 статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында күрсәтелгән ярашмауларны бетергәндә, жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар үткәрелми.

Конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең элек билгеләнгән чик параметрларын үзгәртмичә бер мәртәбә үзгәртелгән очракта һәм (яисә) рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән бер яки берничә чик параметры ун проценттан артык булмаганча бер мәртәбә үзгәртелгәндә, жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

18 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар

1. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Шартлы рөхсәт ителгән файдалануға рөхсәт бирү турында карар проекты жәмәгать фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объекттын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынты куркынычы янаган жир кишәрлекләренәң һәм капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында үткәрелә.

4. Комиссия түбәндәге затларга шартлы рөхсәт ителгән төргә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгать фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр жиберә:

- әлеге рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләре хокук ияләренә;

- әлеге рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләренә;

- әлеге рөхсәт соратып алына торган капиталъ төзелеш объектның бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт бирү турында гаризасы алынган көннән соң жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жиберелә.

5. Жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып муниципаль берәмлек Уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгать фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәтне алу белән кызыксынган физик яки юридик зат күтәрә.

7. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объекттыннан файдалануның рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә, шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат инициативасы буенча жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар уздырганнан соң кертелгән булса, мондый затка файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

19 статья. Капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүенң, реконструкцияләүенң иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар

1. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 14 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Жәмәгать фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгать фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәт алу белән кызыксынучы физик яисә юридик зат күтәрә.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

20 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Элеге Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 - 33 статьяларында каралган тәртиптә һәм нигезләрдә гамәлгә ашырыла.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү мәсьәләсен карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренәң жирлекнең генераль планы һәм (яисә) муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасының күрсәтелгән генераль планга һәм (яисә) территорияль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

1.1) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органынан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен мәжбүри булган Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә рөхсәт ителгән аэродром яны территориясендә урнашкан күчәмсез милек объектларынан файдалануны чикләү очрақларын бетерү турында күрсәтмә керүе;

2) территорияль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керүе;

3) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырылган территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренәң урнашу урыны турындагы белешмәләренәң күчәмсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренәң урнашу урынын тасвирлауга туры килмәве;

4) шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан, Бердәм дәүләт реестрындагы күчәмсез мөлкәтнең мондый зоналар, территорияләр чикләрендә күчәмсез мөлкәт объектларынан файдалануның чикләүләре федераль, региональ һәм жирле эһәмияттәге истәлекле урыннар жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалану чикләүләренәң туры килмәве;

5) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль эһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ эһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

б) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителү.

3. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр Комиссиягә жиберелә:

1) федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре федераль эһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очрақларда;

2) Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре региональ эһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очрақларда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

3) Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре муниципаль районның жирле эһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очрақларда Биектау муниципаль районының жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4) жирлекнең тиешле территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очрақларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

5) физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә яки Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян салынса, жир кишәрлекләренәң һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренәң хокуклары һәм законлы мәнфәгатләре гамәлгә ашырылмаган очрақларда.

3.1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә жирлек территориясендә федераль эһәмияттәге объектларны, региональ эһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле

әһәмияттәге объектларын территорияль планлаштыру документларында каралган (линия объектларынан тыш) урнаштыру мөмкинлеге тәмин ителмәгән очракта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жириле үзидарә органы вәкаләтле затка Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә күрсәтелгән объектларны урнаштыру максатында үзгәрешләр кертү турындагы таләпне юллы.

3.2. Әлеге статьяның 3.1 өлешендә каралган очракта, вәкаләтле зат әлеге статьяның 3.1 өлешендә күрсәтелгән таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәмин итә.

3.3. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында һәм 3.1 өлешендә каралган очрақларда жириләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү максатларында, шулай ук капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең элек билгеләнгән иң чик параметрлары үзгәртелмигә конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре бер мәртәбә үзгәртелгән очракта, һәм (яисә) капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән бер яисә берничә чик параметры бер тапкыр ун проценттан артмаган күләмдә үзгәртелгән очракта, жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрү, жирдән файдалану кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проектны кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм әлеге статьяның 4 өлешендә каралган комиссиянең бәяләмәсен эзерләү таләп ителми.

4. Комиссия жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында тәкъдимнәр кәргән көннән алып егерме биш көн эчендә бәяләмә эзерли, анда жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында яисә мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу хакында тәкъдимнәр кәртелгән булырга тиеш, һәм бу бәяләмәне вәкаләтле затка жиберә.

4.1. Әлеге кагыйдәләренә аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчәмсез милек объектларынан файдалануны чикләүгә туры китерүне күздә тоткан жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект комиссия тарафыннан каралырга тиеш түгел.

5. «Бөреле авыл жирилеге» муниципаль берәмлеге башлыгы, комиссия бәяләмәсендәге рекомендацияләренә исәпкә алып, утыз көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында проектны эзерләү хакында яисә, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, әлеге кагыйдәгә үзгәреш кертү турында тәкъдимне кире кагу хакында карар кабул итә һәм мөрәжәгать итүчеләргә мондый карарның күчәрмәсен жиберә.

6. «Бөреле авыл жирилеге» муниципаль берәмлеге башлыгы Россия Федерациясә Хөкүмәтә тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органыннан әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пункттында күрсәтелгән күрсәтмә кәргәннән соң жириләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә тиеш. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пункттында күрсәтелгән күрсәтмәгә вәкаләтле зат судка шикаять бирергә мөмкин.

7. Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органыннан, вазыйфай заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жириле үзидарә органыннан үз белдеге белән төзелгән корылманы ачыклау турында жириле үзидарә органына хәбәр кәргән көннән башлап мондый төзелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата яисә мондый төзелешне жимергәнчә яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнчә, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирүгә юл куелмый, әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жириле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфай затка, дәүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм шушы хәбәрнамәне тапшырган жириле үзидарә органына үз белдеге белән төзелгән билгеләрнең булмавы йә иреккә корылманы жимерү турындагы дөгъваларны канәгатьләндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы көченә кәрүе хакында хәбәр жиберелгән очрақлардан тыш.

8. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган очрақларда мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны, территорияләре чикләрен билгеләүгә вәкаләтле федераль әһәмияттәге тарихи җирлекләр, региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле дәүләт хакимиятенә башкарма органы яисә җирле үзидарә органы вәкаләтле затка җирләрдән файдалану һәм территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен аерып алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү турындагы таләпне җибәрә.

9. Әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп кәргән очрақта, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның гамәлдә булуын билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясә чикләре турында йә әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган җирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен нигезләрне ачыкланган көннән алып, вәкаләтле зат, мондый таләп нигезендә аларны төгәлләштерү юлы белән, җирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәмин итәргә тиеш. Шул ук вакытта әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп нигезендә аларны төгәлләштерү максатларында җирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр раслау таләп ителми.

10. Территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен чагылдыру, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү максатларында әлеге статьяның 9 өлешендә җирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен төгәлләштерү чоры әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп кәргән көннән алып, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның, мәдәни мирас объекты территориясә чикләре турында белешмәләрне билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында йә җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган нигезләмәләр ачыкланган көннән алып алты айдан артмаска тиеш.

VII БҮЛЕК. Җирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында нигезләмәләр

21 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына кертү

1. Территориаль зоналар чикләре турында күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына белешмәләр кертү кагыйдәләре "Күчемсез милекне дәүләт теркәве турында" 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 32, 34 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән чикләре күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган җир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә муниципаль берәмлекләренә чикләре урынын билгеләүдә хаталарны исәпкә алып билгеләнгән территориаль зоналар билгеләнә.

Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдә хаталар исәпкә алынмый.

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«БӨРЕЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

2 нче том

ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ
ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

2022 ел

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫНЫҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Бөреле авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенәң Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренәң документлар составына керә:

Кереш

1. Текст өлеше түбәндәге составта:

- 1 нче том. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен куллану тәртібе һәм үзгәрешләп кертү тәртібе;
- 2 нче том. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеше регламентлары.

2. График өлеше түбөндөгө составта:

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,
- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр.

ЭЧТӘЛЕК

II КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ	31
I БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары	31
1 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	31
2 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	34
3 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр.....	35
III КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ.....	36
II БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары	36

4 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы	36
5 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары	38
5.1. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрдәре	38
5.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)	41
5.3. Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Ж2)	44
5.4. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зоналары шәһәр төзелеше регламенты (ОД).....	47
5.5. Транспорт инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Т)	51
5.6. Инженерлык инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеше регламенты (И)	52
5.7. III класс куркынычлы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2)	53
5.8. IV-V класс куркынычлы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П3)	55
5.9. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС)	57
5.10. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)	59
5.11. Авыл хужалыгы файдалануындагы зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (СХ3)	61
5.12. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4)	62
5.13. Рекреация билгеләнешендәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2)	63
5.14. Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Р3)	65
5.15. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1).....	67
5.16. Калдыклар белән эш итү зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН2)	68
6 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр	69
7 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр	69
8 статья. Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре	70
III БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр.....	71
9 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр	71
9.1. Гомуми нигезләмәләр	71
9.2. Су белән тәэмин итү чыганаclarын саклауның санитар зоналары	73
9.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары	74
9.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары	77
9.5. Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары	78
9.6. Сак зоналары һәм магистраль торбаүткәргечләрдән минималь ераклык зоналар.....	79
9.7. Предприятияеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары. . .	81
9.8. Юл буе полосалары	82
10 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	82
11 статья. Махсус саклана торган табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	83
IV БҮЛЕК. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен территориаль мөмкин булган максималь күләменең исәп-хисап күрсәткечләре	85

II КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ

I БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары.

1 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар» әлеге Кагыйдәләреннән аерылгысыз өлеш булып тора.

Күрсәтелгән картада территориаль зоналарның чикләре һәм аларның код билгеләре сурәтләнгән - территориаль зона төре индексы һәм билгеләнгән территориаль зона номеры.

Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләреннән 9 статьясындагы 1 Томы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән территориаль зоналарның һәр төре өчен шәһәр төзелешен регламенты билгеләнә, ул бер төрнең билгеләнгән барлык территориаль зоналарына карата гамәлдә була.

Территориаль зоналар төрләрен билгеләү өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территориаль зона төре индексы	Территориаль зона төре исеме
Ж1	Индивидуаль торак төзелешен зонасы (Ж1)
Ж2	Аз катлы күпфатирлы торак төзелешен зонасы (Ж2)
ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелешен зонасы (ОД)
Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)
И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)
П2	III класс куркынычлы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П2)
П3	IV-V класс куркынычлы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П3)
КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы (КС)
СХ2	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2)
СХ3	Авыл хужалыгы файдалануындагы зона (СХ3)
СХ4	Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (СХ4)
Р2	Рекреация билгеләнешендәге зона (Р2)
Р3	Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасы (Р3)
СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1)

Әлеге Кагыйдәләр кысаларында аның исемнән яисә индекснән билгеләү өчен кулланылу бертөрле мәгънәгә ия.

3. Билгеләнгән территориаль зоналарны идентификацияләү өчен территориаль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территориаль зона исеме түгәрәк жәяләп эчендә төзелгән территориаль зона төре индекснән һәм билгеләнгән территориаль зона номерларын үз эченә алган территориаль зона төре исемнән тора.

Территория зонасы индексы территориаль зона төренән индексна туры килә. Территория зоналарына карата әлеге Кагыйдәләр кысаларында «территориаль зона индексы» һәм «территориаль зона индексы» терминнарын кулланылу бер мәгънәгә ия. Бер үк төрле индекс булган барлык территориаль зоналар өчен гомуми шәһәр төзелешен регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында түбәндәге территориаль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Территориаль зона исеме	Зонаның урнашкан урыны
1-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелешен зонасы (Ж1) №1-1	Бөрелә жәнлек совхозы п.
1-2	Ж1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелешен зонасы (Ж1) №1-2	Бөрелә жәнлек совхозы п.

*ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ «БИРЮЛИНСКОЕ СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»*

1-3	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №1-3	Бөреле жәнлек совхозы п.
1-4	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №1-4	Бөреле жәнлек совхозы п.
1-5	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №1-5	Бөреле жәнлек совхозы п.
1-6	Ж2	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше зонасы (Ж2) №1-6	Бөреле жәнлек совхозы п.
1-7	Ж2	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше зонасы (Ж2) №1-7	Бөреле жәнлек совхозы п.
1-8	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №1-8	Бөреле жәнлек совхозы п.
1-9	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №1-9	Бөреле жәнлек совхозы п.
1-10	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №1-10	Бөреле жәнлек совхозы п.
1-11	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №1-11	Бөреле жәнлек совхозы п.
1-12	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №1-12	Бөреле жәнлек совхозы п.
1-13	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №1-13	Бөреле жәнлек совхозы п.
1-14	Р2	Рекреация билгеләнешендәге зона (Р2) №1-14	Бөреле жәнлек совхозы п.
2-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №2-1	Пимәр ав.
2-2	Ж2	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше зонасы (Ж2) №2-2	Пимәр ав.
2-3	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №2-3	Пимәр ав.
2-4	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №2-4	Пимәр ав.
2-5	Р2	Рекреация билгеләнешендәге зона (Р2) №2-5	Пимәр ав.
3-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №3-1	Бөреле т/юл разъезды п.
3-2	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №3-2	Бөреле т/юл разъезды п.
3-3	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №3-3	Бөреле т/юл разъезды п.
3-4	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №3-4	Бөреле т/юл разъезды п.
3-5	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №3-5	Бөреле т/юл разъезды п.
3-6	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №3-6	Бөреле т/юл разъезды п.
4-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №4-1	Керосиново ав.
5-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №5-1	Кирилловка ав.
6-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №6-1	Сосновка ав.
6-2	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №6-2	Сосновка ав.
6-3	Р2	Рекреация билгеләнешендәге зона (Р2) №6-3	Сосновка ав.
7-1	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №7-1	Бөреле АЖ

7-2	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №7-2	Бөреле АЖ
7-3	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №7-3	Бөреле АЖ
7-4	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №7-4	Бөреле АЖ
7-5	П2	III класс куркынычлы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П2) №7-5	Бөреле АЖ
7-6	П3	IV-V класс куркынычлы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П3) №7-6	Бөреле АЖ
7-7	КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы (КС) №7-7	Бөреле АЖ
7-8	СХ2	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №7-8	Бөреле АЖ
7-9	СХ3	Авыл хужалыгы файдалануындагы зона (СХ3) №7-9	Бөреле АЖ
7-10	СХ4	Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (СХ4) №7-10	Бөреле АЖ
7-11	Р3	Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасы (Р3) №7-11	Бөреле АЖ
7-12	СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1) №7-12	Бөреле АЖ

Территория зонасын билгеләү өчен әлегә Кагыйдәләр кысаларында аның исемен яисә номерын куллану бертигез әһәмиятле.

4. Билгеләнгән территорияль зоналарның чикләре бер яки аннан да күбрәк чикләр контурларыннан торырга мөмкин.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк төрле индекс һәм территорияль зона номеры булган территорияль зоналарның чикләре контурлары бер күпконтурлы территорияль зонага керә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк төрле индекс булган территорияль зоналарның чикләре, әмма территорияль зоналарның төрле номерлары бер төрдәге төрле территорияль зоналарга керә.

5. Мәжбүри тәртиптә чикләр һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән территорияль зоналардан тыш, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук күрсәтелде:

- шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр;
- шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр;

- барлык жир кишәрлегенә карата билгеләнгән территория зонасы регламенты нигезендә жирләрдән (жир кишәрлегенән яисә аның өлешеннән) фактта яисә планлаштырып файдалану территорияләре.

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы текст тамгалары (индекслар) кулланыла:

1) Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр

Индексы	Исеме
ЛО	Линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре
ТОП	Гомуми файдалану территорияләре

2) Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр

Индексы	Исеме
ЛФ	Урман фонды жирләре
ВО	Жир өсте сулары белән капланган жирләр
СХ	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре
ООПТ	Махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре

3) Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре:

Индексы	Исеме
СХ2-Ф	СХ2 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән факттагы файдалану территориясе
СХ3-Ф	СХ3 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән факттагы файдалану территориясе

СХ4-Ф	СХ4 зонасы регламенты нигезендә жирләрден факттагы файдалану территориясе
СН1-Ф	СН1 зонасы регламенты нигезендә жирләрден факттагы файдалану территориясе
СН2-Ф	СН2 зонасы регламенты нигезендә жирләрден факттагы файдалану территориясе

6. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәжбүри тәртиптә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр билгеләнә, мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта. Мондый территорияләрнең чикләре бер яисә берничә территориаль зона чикләрендә билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Бөреле авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге чикләрендә ачыкланмады, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәде.

2 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылдырыла, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр сала.

2. Әлеге Томның 9 статьясының 9.1 өлеше нигезләмәләренә ярашлы рәвештә, әлеге Кагыйдәләр кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленәләр: билгеләнгән, билгеләнүгә планлаштырылган, ориентир.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре генә күрсәтелә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган ориентир зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Әлеге зоналарның яқынча чикләре жирлекнең генераль планын нигезләү материаллары составына керә торган генераль планы карталарында чагылдырылырга мөмкин.

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелешен зоналаштыруны картадан алу мәгълүмати-белешмә характерда була. Территориянең махсус шартлары планлаштырылган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләре хокук ияләре мондый зоналар өчен билгеләнгән чикләүләрнең гамәлдә булуын суд тәртибендә дөгъваларга хокуклы.

2. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары, аларның характеристикалары законнарда, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән куллану режимына туры килми торган жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары әлеге Кагыйдәләргә туры килми дип санала.

3. Күрсәтелгән Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән Картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, мәдәни мирас объектларының, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектларның, тарихи жирлекләр территорияләре чикләренә урыны чагылдырыла.

3 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

1. Әлеге Кагыйдәләргә мәжбүри кушымта итеп билгеләнгән территориаль зоналар чикләре урынының график тасвирламасы, Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестрын алып бару өчен кулланыла торган координаталар системасында әлеге чикләренә характерлы нокталарының

координаталары исемлеге булган билгелэнгэн территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр тора.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнары шулай ук территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвирламасын әзерләргә хокуклы. Әлеге Кагыйдәләр проектын эшләү кысаларында территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвирламасы әзерләнмәгән һәм территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләргә кертелмәгән.

2. Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр түбәндәгеләр рәвешендә бирелгән:

1) Россия Федерациясе Икътисады үсеш министрлыгының 2018 елның 23 декабрендәге 650 номерлы боерыгы белән расланган «Торак пунктлар, территориаль зоналар, махсус саклана торган табигать территорияләре, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнашу урынының график тасвирламасы формасы» нигезендә әлеге Кагыйдәләрдә билгелэнгән жирлекнең территориаль зоналары чикләре турында белешмәләр булган PDF форматындагы электрон документ;

2) территориаль зоналар чикләре турында белешмәләргә Бердәм дәүләт күчмәс мөлкәт реестрына кертү өчен кирәкле XML форматындагы электрон документлар рәвешендә.

III КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

II. Шәһәр төзелеше регламентлары

4 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы

1. Шәһәр төзелеше регламентында, жир кишәрлекләре өстендә һәм астында булган һәм капитал төзелеш объектларын төзү һәм алга эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бөтен нәрсәнеке кебек, жир кишәрлекләренең хокукый режимы билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнде:

1) территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

2) жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

3) функциональ зоналарны һәм аларның генераль план белән билгеләнгән планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

4) территориаль зоналар төрләрен;

5) мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус саклана торган табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территориаль зона чикләре чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче түбәндәге жир кишәрлекләренә кагылмый:

1) Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм/яисә линия объектлары биләгән;

4) айдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Шәһәр төзелеше регламентлары махсус икътисадый зоналар һәм социаль-икътисадый үсеш алдан билгеләнә торган территорияләр чикләрендә урнашкан авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составында авыл хужалыгы жирләренең, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләренең һәм аеруча саклана торган табигать территорияләре жирләренең (дәвалау-савыктыру жирләреннән һәм курортлардан тыш) жирләре өчен урман фонды, жир кишәрлекләре өчен билгеләнмәгән.

6. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

3) Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр;

4) шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта, территорияне коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин итүнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре өстәмә рәвештә күрсәтелә.

7. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төп төрләрән билгеләү һәр территорияль зонага карата мәжбүри кулланылырга тиеш, аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

8. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләрә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төп төрләрәнә карата өстәмә буларак кына рәхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Төп яисә шартлы рәхсәт ителгән төр урынына рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрән куллану рәхсәт ителми.

9. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән бер төрән үзгәртү, әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә техник регламентлар таләпләрән үтәгән очракта, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләрә хокук ияләре тарафыннан өстәмә рәхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка мөстәкыйль рәвештә сайлана.

11. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төрәнә рәхсәт бирү Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексның 39 статьясы нигезендә әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

12. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә алар өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрән үзгәртү турындагы карарлар мондый файдалануның башка төрәнә федераль законнар нигезендә кабул ителә.

13. Линия объектларын (гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле тимер юллардан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезик тамгаларны урнаштыру теләсә кайсы территорияль зонада рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән төрләрә исемлегендә күрсәтелмичә генә рәхсәт ителә.

14. Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләрә Росреестрның 10.11.2020 № П/0412 (алга таба - Классификатор) боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән файдалануның рәхсәт ителгән төрләрә классификаторы нигезендә билгеләнә. Күрсәтелгән классификаторда рәхсәт ителгән файдалану төрләрә атамалары, аларның кодлары (санлы билгеләре) һәм жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төрән тасвирлауны үз эченә ала. Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төрәнәң текстлы исеме һәм аның коды (санлы билгеләнеше) бертөрле мәгънәгә ия.

Территорияль зоналарның шәһәр төзелеше регламентларында индекслар һәм рәхсәт ителгән файдалану төрләрә атамалары китерелә. Классификатор нигезендә рәхсәт ителгән файдалану төрләрә тасвирламасы.

15. Жир кишәрлекләренәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрә һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнәң, реконструкцияләүнәң иң чик параметрлары үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләренәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрә, шул исәптән аларның мәйданы;

2) катларның чик саны һәм биналарның, корылмаларның чик биеклеге;

3) жир кишәрлеге чикләрендә төзелеш алып баруның максималь проценты, ул жир кишәрлегенәң бөтен мәйданына төзеләп бетәргә мөмкин булган суммар мәйданы нисбәте буларак билгеләнә;

4) биналарны, төзелешләрне, корылмаларны мөмкин кадәр урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр.

16. Жир кишәрлекләренәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрә һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнәң, реконструкцияләүнәң иң чик параметрлары

кагыйдэлэр, техник регламентлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, санитария кагыйдэләре тарафыннан иң чик параметрларга карата катгыйрак таләпләр каралмаган очрақларда кулланыла.

17. Жир кишәрлегенәң минималь күләменә (мәйданына) чикләүләр бер хокук иясе карамагындагы бер үк төрлө рөхсәт ителгән файдалану төре булган катнаш жир кишәрлекләренә кагылмый.

18. Катларның чик саны бинаның жир өстендәге барлык катларын, мансардны да кертеп, шулай ук цоколь катны, әгәр цоколь катның каплам өсте планлаштыровка билгесе дәрәжәсеннән кимендә 2 метрга югарырак күтәрелсә, үз эченә ала.

18.1. Классификатор коды белән рөхсәт ителгән куллану төре өчен корылмаларның (антенна-мачта) иң чик биеклегә билгеләнергә тиеш түгел.

19. Жир кишәрлеген төзүнең максималь проценты жир кишәрлегендә урнашкан барлык биналарның һәм корылмаларның мәйданын, яссылыклы корылмалардан һәм жир кишәрлегә өсләгендәге (объектның жир асты өлеше) капитал төзелеш объектларыннан тыш, исәпкә ала.

20. Территориаль зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бертөслө төрләре булган, әмма жир кишәрлекләренәң төрлө чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре белән һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләү иң чик параметрлары белән һәм мондый күләмнәр һәм параметрларның катнашмалары булган ярдәмчә зоналар билгеләнергә мөмкин.

21. Жир кишәрлекләренәң иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнергә мөмкин.

5 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелешә регламентлары

Шәһәр төзелешә регламентлары территориаль зонаның һәр төренә карата билгеләнә. Территория зонасының һәр төренәң шәһәр төзелешә регламентының гамәли көчә әлегә төрдәге барлык билгеләнгән территориаль зоналарга кагыла.

5.1. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләре

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрен сайлап алу төп яки шартлы рәвештә рөхсәт ителгән күренешкә өстәмә рәвештә генә мөмкин, аны төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына билгеләргә ярамый.

Жир кишәрлекләренәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре, шулай ук рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләре өчен жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр күрсәтелми, чөнки алар файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре белән билгеләнә.

Шәһәр төзелешә регламентында рөхсәт ителгән файдалануның әлегә төрне Классификаторда тасвирлау нигезендә конкрет төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр өчен рөхсәт ителгән ярдәмчә төрләре күрсәтелми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләре; файдалануның ярдәмчә төре билгеләнә торган төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төр кодлары, һәм ярдәмчә төрләр өчен капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре коды	Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре исеме	Файдалануның ярдәмче төре билгеләнә торган төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләр коды	Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары	
			катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максималь проценты
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	билгеләнми	билгеләнми
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәмин итү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13	билгеләнми	билгеләнми
1.19	Печән чабу	1.8	0	билгеләнми
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	1.8	0	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5; 2.6; 4.1	1 кат, 4.5 м	20%
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	1.7-1.18; 2.1.1; 2.4-2.5; 2.7.1	билгеләнми	билгеләнми
3.2.4	Тулай тораклар	3.5.2, 6.12	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көн күреш хезмәте	2.5; 2.6; 3.2.4	билгеләнми	билгеләнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнlegе объектлары	3.6.2	билгеләнми	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	3.4.1, 3.4.2, 3.10.1, 4.8.1, 5.2.1, 6.4, 6.9, 7.6, 9.2.1, 12.1	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Жәмәгать туклануы	4.3, 4.4, 4.7, 4.8.1, 5.2.1, 7.6, 9.2.1	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	3.1, 3.1.2, 3.4.2, 3.8, 3.8.1, 3.9.2, 3.9.3, 4.1, 4.8.1	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	4.9, 4.9.1.1, 4.9.1.4	2 кат, 10 метр	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	4.9.1.1, 4.9.1.3	2 кат, 10 метр	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләну мәйданчыклары	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	0	билгеләнми
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен причаллар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	9.2.1	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13	билгеләнми	билгеләнми

5.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)

Индивидуаль торак төзелеше зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Ж1 индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Индивидуаль торак төзелеше зоналары түбәндәгеләрне урнаштыру өчен билгеләнгән:

- индивидуаль торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән йорт яны жир кишәрлекләре белән аерым торучы торак йортларны;
- блокланган торак йортларны;
- аз катлы торак йортларны (дүрт катка кадәр, мансардны да кертеп).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торган, өстәп төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданның яшәвенә бәйле һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаган объектларны урнаштыру рәхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакчачылык алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән файдалану төрләре булган жир кишәрлекләрен төзөгәндә (шул исәптән, бүлү яки бүлеп бирү юлы белән), урам фронты (узу юлы) буйлап жир кишәрлегенә минималь киңлеге 12 метрдан да ким булмаска тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән файдалану төрләре өчен катларның иң чик саны һәм иң чик биеклегенә төп биналарга, төзелмәләргә һәм корымаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корымаларның максимал биеклегенә - яссы түбә башына кадәр 3,5 м, кыяк түбә очына кадәр 4,5 м.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны кабул итәргә кирәк:

- участок чигеннән торак йорт стнасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (йөрү юлы) – 5 метрдан ким булмаган;
- кишәрлек чикләреннән алып хужалык корымаларына кадәр - 1 метрдан ким булмаган;
- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше участка урнашкан хужалык корымаларына кадәр - кимендә 10 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (көе) - 25 метрдан да ким булмаган.

Блокланган һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йорт стнасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (йөрү юлы) - 2.3 коды өчен кимендә 5 метр;
- 2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;
- 4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);
- шул ук биналарның торак бүлмәләре тәрәзәләре белән озын яклары һәм арт яклары арасында - 10 метрдан да ким булмаган.

Гомуми файдаланудагы майданчыктар торак һәм жәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен майданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;
- өлкәннәр өчен ял итү майданчыгыннан - 10 м;
- автомобиль кую майданчыктарыннан - 10 м;
- спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыктан 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалык максатлары өчен майданчыктан - 20 м;
- калдыктар өчен контейнерлар булган майданчыктардан 20 м дан 100 м га кадәр.

Коймаларның максимал биеклегенә 2.1, 2.2, 2.3 - 2.5 кодлы рәхсәт ителгән файдалану төрләре өчен – 2,5 м, 2.1.1 код белән - махсус килештерү буенча, монда яшелчә бакчалары биләгән өлештә

чиктәш участоклар арасындагы койма материаллары һәм типлары қояш яктысын үткәрә торған чөлтәрсиман итеп қабул ителә.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче қорылмаларны урамнар яғыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренән иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәрә һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнән, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренән иң чик күләмнәрә һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнән, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлегә күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнән биеклегә	төзелешнән максимал проценты	жир кишәрлекләре чикләренән минимал чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеш өчен	мин. – 1000 макс. – билгеләнми	3 кат/18 м	50 %	5/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны кишәрлегә)	мин. – 1000 макс. – билгеләнми	3 кат/18 м	40 %	5/3
2.3	Блокланган торак төзелеш	мин. – 1000 макс. – билгеләнми	3 кат/18 м	60 %	5/3
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.1	Амбулатор поликлина хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/ билгеләнми
3.8	Иҗтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләну өчен мәйданчықлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник қорылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл чөлтәрә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеш	мин. – 500 макс. –	4 кат (мансардны)	75%	билгеләнми

*ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ «БИРЮЛИНСКОЕ СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»*

		билгеләнми	кертеп)/20 м		
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4.5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.4	Тулай тораклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.2	Дини идарә һәм мөгариф	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	2 кат/ билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнми
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	3 кат/ билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
13.1	Яшелчә бакчачылыгы алып бару	мин. – 300 макс. – 1500	0/0	0 %	билгеләнми
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. – 600 макс. – 1500	3 кат/18 м	50%	билгеләнми

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенң урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

*0 (жир кишәрлеге белән чиктәш, жир кишәрлеге белән чиктәш, жир кишәрлеге чигеннән шундый ук чигенү булган торак йортны төзү өчен төзелгән яисә билгеләнгән жир кишәрлегенң ян чигеннән), 3 (башка очракларда).

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлегә Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренен чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очрақларда кулланылмый:

- жир кишәрлеге хосусый милектәге жир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир һәм (яисә) жир кишәрлекләрен янадан бүлү юлы белән һәм мәйданы жир кишәрлекләренен иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген жирлектә формалаштыру мөмкинлегенә булмаганда төзелү;

- жир кишәрлеге ике һәм аннан да күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән барлыкка килсә;

- гамәлдәге күчәмсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләренен иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген төзү мөмкинлегенә булмаганда.

5.3. Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Ж2)

5.3. Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Ж2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән Ж2 индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше зоналары түбәндәгеләрне урнаштыру өчен билгеләнгән:

- аз катлы торак йортларны (дүрт катка кадәр, мансардны да кертеп);
- блокланган торак йортларны;
- йорт яны жир кишәрлекләре белән аерым торучы торак йортларны.

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торган, өстәп төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданның яшәвенә бәйле һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаган объектларны урнаштыру рөхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре булган жир кишәрлекләрен төзегәндә (шул исәптән, бүлү яки бүлеп бирү юлы белән), урам фронты (узу юлы) буйлап жир кишәрлегенен минималь киңлегенә 12 метрдан да ким булмаска тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен катларның иң чик саны һәм иң чик биеклегенә төп биналарга, төзелмәләргә һәм корымаларга карата билгеләнә. Ярдәмчә корымаларның максималь биеклегенә - яссы түбә башына кадәр 3,5 м, кыяк түбә очына кадәр 4,5 м.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны кабул итәргә кирәк:

- участок чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (йөрү юлы) – 5 метрдан ким булмаган;

- кишәрлек чикләреннән алып хужалык корымаларына кадәр - 1 метрдан ким булмаган;

- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше участка урнашкан хужалык корымаларына кадәр - кимендә 10 метр;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким булмаган.

Блокланган һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (йөрү юлы) - 2.3 коды өчен кимендә 3 метр;

- 2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның торак бүлмәләре тәрәзәләре белән озын яклары һәм арт яклары арасында - 10 метрдан да ким булмаган.

Гомуми файдаланудагы майданчыклар торак һәм жәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен майданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;
- өлкәннәр өчен ял итү майданчыгынан - 10 м;
- автомобиль кую майданчыкларынан - 10 м;
- спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыктан 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалык максатлары өчен майданчыктан - 20 м;
- калдыклар өчен контейнерлар булган майданчыклардан 20 м дан 100 м га кадәр.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче корылмаларны урамнар ягынан урнаштыру рөхсәт ителми.

Коймаларның максимал биекlege 2.1, 2.2, 2.3 - 2.5 кодлы рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен – 2,5 м, 2.1.1 код белән - махсус килештерү буенча, монда яшелчә бакчалары биләгән өлештә чиктәш участоклар арасындагы койма материаллары һәм типлары кояш яктысын үткәрә торган челтәрсыман итеп кабул ителә.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче корылмаларны урамнар ягынан урнаштыру рөхсәт ителми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биекlege	төзелешнең максимал проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минимал чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. – 500 макс. – билгеләнми	4 кат (мансардны кертеп)/20 м	75 %	билгеләнми
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. – 1000 макс. – билгеләнми	3 кат/18 м	60 %	5/3
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4.5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.1	Амбулатор поликлина хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/ билгеләнми
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

*ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ «БИРЮЛИНСКОЕ СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»*

11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – билгелэнми	3 кат/18 м	50%	5/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	мин. – 1000 макс. – билгелэнми	3 кат/18 м	40%	5/3
2.5	Уртача катлы торак төзелеше	мин. – 500 макс. – билгелэнми	8 кат/ билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.2.4	Тулай тораклар	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.7	Дини файдалану	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.7.2	Дини идарә һәм мөгариф	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.1	Эшлекле идарә	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгелэнми	2 кат/ билге лэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.6	Жәмәгать туклануы	билгелэнми	2 кат/ билге лэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгелэнми	3 кат/ билге лэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгелэнми	2 кат/10 м	билгелэнми	билгелэнми
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгелэнми	2 кат/10 м	билгелэнми	билгелэнми
6.8	Элемтә	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми

7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
13.1	Яшелчә бакчачылыгы алып бару	мин. – 300 макс. – 1500	0/0	0 %	билгеләнми
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. – 600 макс. – 1500	3 кат/18 м	50%	билгеләнми

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенң урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткеләре китерелә.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткеләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренң чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очрақларда кулланылмый:

- жир кишәрлеге хосусый милектәге жир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән һәм мәйданы жир кишәрлекләренң иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген жирлектә формалаштыру мөмкинлеге булмаганда төзелү;

- жир кишәрлеге ике һәм аннан да күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән төзелгәндә;

- гамәлдәге күчемсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләренң иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген төзү мөмкинлеге булмаганда.

5.4. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зоналары шәһәр төзелеше регламенты (ОД)

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зоналары шәһәр төзелеше регламенты (ОД) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән ОД индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, жәмәгать туклануы, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешле, эшкуарлык эшчәнлеге объектлары, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре, культ биналары объектлары, автомобиль транспорты стоянкалары, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектлар, гражданның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүгә бәйле башка объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән.

Ижтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектлары исемлегенә торақ йортлар, блокланган төзелешнең торақ йортлары, күпфатирлы йортлар, кунакханәләр, жир асты яки күпкатлы гаражлар кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре булган жир кишәрлекләрен төзегәндә (шул исәптән, бүлү яки бүлеп бирү юлы белән), урам фронты (узу юлы) буйлап жир кишәрлегенң минималь киңлеге 12 метрдан да ким булмаска тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен катларның иң чик саны һәм иң чик биеклегенә төп биналарга, төзелмәләргә һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклегенә - яссы түбә башына кадәр 3,5 м, кыяк түбә очына кадәр 4,5 м.

Биналар арасындагы минималь ераклык:

- мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кызыл линиядән төп төзелешкә кадәр - 10 м;

- кызыл линиядән төп төзелешкә кадәр стационарлы дөвалау учреждениеләре өчен - 30 м;
- стационары һәм башка ижтимагый һәм торак биналары булган дөвалау учреждениесе арасындагы ераклык кимендә 50 м;

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны кабул итәргә кирәк:

- участок чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (йөрү юлы) –5 метрдан ким булмаган;

- кишәрлек чикләреннән алып хужалык корылмаларына кадәр - 1 метрдан ким булмаган;

- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким булмаган.

Блокланган һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (йөрү юлы) - 2.3 коды өчен кимендә 3 метр;

- 2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның торак бүлмәләре тәрәзәләре белән озын яклары һәм арт яклары арасында - 10 метрдан да ким булмаган.

Гомуми файдаланудагы майданчыктар торак һәм жәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен майданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;

- өлкәннәр өчен ял итү майданчыгыннан - 10 м;

- автомобиль кую майданчыктарыннан - 10 м;

- спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыктан 10 метрдан 40 метрга кадәр;

- хужалык максатлары өчен майданчыктан - 20 м;

- калдыктар өчен контейнерлар булган майданчыктардан 20 м дан 100 м га кадәр.

Коймаларның максималь биекlege 2.1, 2.2, 2.3 - 2.5 кодлы рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен – 2,5 м, 2.1.1 код белән - махсус килештерү буенча, монда яшелчә бакчалары биләгән өлештә чиктәш участоклар арасындагы койма материаллары һәм типлары қояш яктысын үткәрә торган челтәрсыман итеп кабул ителә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4.5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

*ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ «БИРЮЛИНСКОЕ СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»*

3.1.2	Коммуналь хезмэтлэр күрсэтүне тээмин итүче оешмаларнын административ биналары	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.2.2	Халыкка социаль ярдэм күрсэтү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.2.3	Элемтэ хезмэтлэре күрсэтү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.3	Көнкүреш хезмэте	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмэте күрсэтү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.4.2	Стационар медицина хезмэте	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.5.1	Мәктәпкчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	10/билгелэнми
3.5.2	Среднее и высшее профессиональное образование	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	10/билгелэнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.7	Дини файдалану	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.8	Ижтимагый идарә	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.8.2	Вәкилләкләр эшчәнлеге	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмэте күрсэтү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.1	Эшлекле идарә	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.4	Кибетләр	билгелэнми	3 кат/ билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгелэнми	2 кат/ билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.6	Жәмәгать туклануы	билгелэнми	3 кат/ билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.7	Кунакханә хезмэте күрсэтү	билгелэнми	5 кат/ билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.8.1	Күнел ачу чаралары	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгелэнми	2 кат/ 10 м	билгелэнми	билгелэнми
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тээмин итү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыйльләнүне тээмин итү	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми	билгелэнми

*ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ «БИРЮЛИНСКОЕ СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»*

12.0.2	Территорияне төзеклөндөрү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрлөрө					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – билгеләнми	3 кат/18 м	50%	5/3
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. – 500 макс. – билгеләнми	4 кат (мансардны кертеп)/20 м	75 %	билгеләнми
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	мин. – 1000 макс. – билгеләнми	3 кат/18 м	40%	5/3
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. – 1000 макс. – билгеләнми	3 кат/18 м	60 %	5/3
2.5	Уртача катлы торак төзелеше	мин. – 500 макс. – билгеләнми	8 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4.5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күчел ачу үзәкләре (комплекслар))	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.3	Базарлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.2	Юл ялын тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.5	Су спорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.2	Пассажи́рлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
8.0	Оборонаны һәм куркынычсызлыкны тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
8.3	Эчке хокук тәртибен тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенә урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткелләре китерелә.

«н.у.» шартлы кыскартуы мэгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренә чик (минималъ) күләмнәре түбәндәге очрақларда кулланылмый:

- жир кишәрлеге хосусый милектәге жир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципалъ милектәге жир һәм (яисә) жир кишәрлекләрен янадан бүлү юлы белән һәм мәйданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималъ) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген жирлектә формалаштыру мөмкинлегенә булмаганда төзелү;

- жир кишәрлеге ике һәм аннан да күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән төзелгәндә;

- гамәлдәге күчмәсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималъ) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген төзү мөмкинлегенә булмаганда.

5.5. Транспорт инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Т)

Транспорт инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Т) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Т индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Транспорт инфраструктурасы зоналары транспорт инфраструктурасы объектларын, шул исәптән кешеләрне яисә йөкләрне ташу йә матдәләрне тапшыру өчен кулланыла торган төрле төр юл элементләрен һәм корылмаларын, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә иң чик (минималъ һәм (яисә) максималъ) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималъ проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималъ чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.4	Күчмә торак	билгеләнми	3 кат/18 м	0 %	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4.5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

4.9	Хезмэт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.2	Юл ялын тээмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
7.1.1	Тимер юллар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.1.2	Тимер юл ташуларына хезмэт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмэт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5.6. Инженерлык инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеш регламенты (И)

Инженерлык инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеш регламенты (И) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән И индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Инженерлык инфраструктурасы зоналары инженерлык инфраструктурасы объектларын, шул исәптән корымаларны һәм коммуникацияләрне урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең,
--------------------------------------	--

		реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең бииклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4.5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.7	Энергетика	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.5	Торбаүткәргеч транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен элегә Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Элегә статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5.7. III класс куркынычлы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2)

III класс куркынычлы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2) элегә Кагыйдәләр билгеләгән П2 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Житештерү зонасы житештерү объектларын әйләнә-тирә мохиткә, склад объектларына төрле йогынты нормативлары белән урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишэрлеклэрэннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишэрлеклэрәнең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрә һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишэрлеклэрәнең иң чик күләмнәрә һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишэрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишэрлеклэрә чиклэрэннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә					
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.0	Житештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.2	Авыр сәнәгатъ	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.2.1	Автомобиль төзү сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.3	Жиңел сәнәгатъ	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.5	Нефть химиясе сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.6	Төзелеш сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9.1	Склад майданчыклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.11	Целлюлоза-кәгазь сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәрә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләрә					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	4,5 м/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләрә күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.4	Тулай торақлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

3.3	Көн күреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	2 кат/билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенң урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5.8. IV-V класс куркынычлы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (ПЗ)

IV-V класс куркынычлы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (ПЗ) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән ПЗ индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Житештерү зонасы житештерү объектларын әйләнә-тирә мохиткә, склад объектларына төрле йогынты нормативлары белән урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренң иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	Билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	4,5 м/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

*ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ «БИРЮЛИНСКОЕ СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»*

3.1.1	Коммуналь хезмэт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкуреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	билгеләнми	2 кат/билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
6.0	Житештерү эшчәнлегә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.2	Авыр сәнәгать	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.2.1	Автомобиль төзү сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.3	Жиңел сәнәгать	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.6	Төзелеш сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.11	Целлюлоза-кәгазь сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлегә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.4	Тулай торақлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлегә чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенң урам һәм башка яқларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Жир кишэрлеклэрэннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләрә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләрә өчен әлеге Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

5.9. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (КС)

Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (КС) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән КС индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Коммуналь-склад зоналары коммуналь инфраструктура объектларын урнаштыру, склад объектларын, торак-коммуналь хужалык объектларын, транспорт объектларын, күпләп сату объектларын урнаштыру, шулай ук техник регламентлар таләпләрә нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишэрлеклэрэннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишэрлеклэрәнәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрә һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнәң, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишэрлеклэрәнәң иң чик күләмнәрә һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнәң, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишэрлегә күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнәң биеклегә	төзелешнәң максималь проценты	жир кишэрлекләрә чиклэрәннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә					
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	Билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	4,5 м/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләрә күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.3	Базарлар *)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	билгеләнми	2 кат/билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
6.3	Жиңел сәнэгать	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.10.2	Хайваннар өчен приютлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.4	Спорт белән шөгьльләнү өчен жиһазландырылган мәйданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.5	Су спорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.6	Авиация спорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.4	Кече үлчәмле суднолар өчен причаллар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.2	Пассажи́рлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

*) Төзелеш материаллары, автозапчастьләр, техника, жиһазлар, башка сәнэгать товарларын сату буенча махсулаштырылган базарлар.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Жи́р кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5.10. Авыл хужалыгы билгелэнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)

Авыл хужалыгы билгелэнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән СХ2 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Авыл хужалыгы билгелэнешендәге объектлар зоналары авыл хужалыгы эшчәнлеген алып бару, фермер хужалыклары, фәнни-тикшеренү, уку һәм авыл хужалыгы житештерүенә бәйле башка максатлар эшчәнлеген тәмин итү өчен, шулай ук аквакультура (балык үрчетү), шул исәптән авыл хужалыгы житештерүе өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.3	Яшелчәчелек*)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.5	Бакчачылык	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
1.7	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.8	Хайван асрау	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.9	Жәнлекчелек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.10	Кошчылык	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.11	Дунгызчылык	макс.-50	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.12	Умартачылык	макс.- 1	билгеләнми	10%	билгеләнми
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.19	Печән чабу	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	4,5 м/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

	күрсәтү				
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.3	Проведение научных испытаний	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

*) Капиталь төзелеш объектлары булганда, теплицалардан файдаланып яшелчәчелек. «н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлегә Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлегә статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5.11. Авыл хужалыгы файдалануы зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХЗ)

Авыл хужалыгы файдалануы зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХЗ) әлегә Кагыйдәләр билгеләгән СХЗ индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Авыл хужалыгы куллану зоналары авыл хужалыгын алып бару, кыр участкаларында шәхси ярдәмчә хужалык алып бару, яшелчәчелек өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары үстөрү	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
1.4	Тоник, дару, чәчәк культураларын үстөрү	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
1.5	Бакчачылык	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
1.12	Умартачылык	макс.- 1	билгеләнми	10%	билгеләнми
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
1.14	Авил хужалыгын фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)	мин. – 1000 макс. – билгеләнми	3 кат/18 м	40%	5/3
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
1.19	Печән чабу	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
1.20	Авил хужалыгы хайваннарын көтү	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләрә рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләрә өчен әлегә Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлегә статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

5.12. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (СХ4)

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (СХ4) әлегә Кагыйдәләр билгеләгән СХ4 индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналары бакчачылык, яшелчә бакчачылыгы һәм дача хужалыгын алып бару өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишәрлекләрәнең иң чик (минималь һәм (яисә) максималъ) күләмнәрә һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләрәнең иң чик күләмнәрә һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлегә күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биеклегә	төзелешнең максималъ проценты	жир кишәрлекләрә чикләрәннән минималъ чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә					
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләрә (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәрә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
13.0	Гомуми билгеләнешле жир кишәрлекләрә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
13.1	Яшелчә бакчачылыгы алып бару	мин. – 300 макс. – 1500	0/0	0 %	билгеләнми
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. – 300 макс. – 1500	3 кат/18 м	50%	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләрә					
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5.13. Рекреация билгеләнешендәге зоналарның шәһәр төзелеш регламенты (P2)

Рекреация билгеләнешендәге зоналарның шәһәр төзелеш регламенты (P2) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән P2 индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Рекреация билгеләнешендәге зоналар яшел утыртмаларны саклап калу һәм аларның эшчәнлеген торгызу, алардан рациональ файдалану һәм халык ял итүе максатларында куллану өчен билгеләнгән. Үз эченә әлеге зонага хезмәт күрсәтү белән бәйләнгән шәһәр урманнары, парклары, скверлары, бульварлары, буалары, күлләре биләгән территорияләренә ала.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыйләнү өчен майданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.2	Табиғый-танып белү туризмы	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.1	Табиғат территорияләрен саклау	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.4	Күчмә торак	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә тәмин итүче	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

	оешмаларның административ биналары				
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.6.3	Цирклар һәм ерткычлар тоту урыннары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тээмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тээмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгьльләнүне тээмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.2.1	Туристлык хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.3	Аучылык һәм балык тоту	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.4	Кече үлчәмле суднолар өчен причаллар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.5	Гольф яки атта йөрүләр өчен кырлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.2	Курорт эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.2.1	Санаторий эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5.14. Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (P3)

Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (P3) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән P3 индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналары табигый, тарихи, социаль-мәдәни объектларны, физик культура һәм спорт, шулай ук рухи һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерә ала торган башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.7	Кунакханә хезмәтләре	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.7	Спорт базалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.2	Табигый-танып белү туризмы	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.2.1	Туристлык хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.3	Аучылык һәм балык тот	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.5	Гольф яки атта йөрүләр өчен кырлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.1	Табигать территорияләрен саклау	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.2	Курорт эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.2.1	Санаторий эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.4	Күчмә торак	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.6.3	Цирклар һәм ерткычлар тоту урыннары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

3.7.2	Дини идарә һәм мөғариф	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыйльләнгән тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.4	Спорт белән шөгыйльләнгән өчен жиһазландырылган майданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.5	Су спорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.6	Авиация спорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.4	Кече үлчәмле суднолар өчен причаллар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5.15. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СН1)

Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СН1) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән СН1 индекслы территорияль зоналарга кагыла.

Зиратлар урнаштыру зоналары күмү урыннарын (зиратлар, крематорийлар һәм күмү урыннары) урнаштыру һәм аларның эшчәнлеге өчен билгеләнгән. Әлеге төр зонаны урнаштыру бары тик күрсәтелгән зоналарны бүлеп бирү юлы белән генә тәэмин ителә ала һәм башка территорияль зоналарда рөхсәт ителми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					

3.1	Коммуналь хезмэт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмэт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.1	Гомуми билгеләнешле жир кишәрлекләре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнми					

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5.16. Калдыклар белән эш итү зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СН2)

Калдыклар белән эш итү зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СН2) территорияләрнең СН2 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән файдалануның факттагы яки планлаштырыла торган чикләрендә билгеләнергә тиешле территорияль зоналарына кагыла.

Калдыклар белән эш итү зоналары житештерү һәм куллану калдыкларын, медицина калдыкларын, биологик һәм башка калдыкларны урнаштыру, саклау, күмү, утильләү, зарарсызландыру, эшкәртү объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән. Әлеге төр зонаны урнаштыру бары тик күрсәтелгән зоналарны бүлеп бирү юлы белән генә тәмин ителә ала һәм башка территорияль зоналарда рөхсәт ителми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	Исеме	жир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м

Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1.	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.2	Махсус эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнми					

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендәге 5 статьясы, 5.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

6 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 4 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәге жирләр өчен кагылмый:

ЛО – лирия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләгән жир кишәрлекләре.

ТОП - гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләре.

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенә вәкаләтле органнары яисә вәкаләтле жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары кагылмаган яисә алар өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн мондый файдалануның башка төрөнә үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

Линия объектларын урнаштыру (федераль һәм региональ эһәмиятле гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш) теләсә кайсы территорияль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә рөхсәт ителә.

7 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясының 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәге жирләргә билгеләнми:

ЛФ – урман фонды жирләре.

ВО – өслек сулары белән капланган жирләр.

СХ – авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре.

ООПТ – махсус саклана торган табигый территорияләр жирләре.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенә вәкаләтле органнары яисә вәкаләтле жирле үзидар органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары кагылмаган яисә алар өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

Урман фонды жирләре составыннан жирләреннән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану чикләрендә урман фонды жирләре урнашкан урманчылыкның урман хужалыгы регламенты белән урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге федераль һәм региональ законнар нигезендә билгеләнә.

Өске сулар белән капланган жирләрдән файдалану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары тарафыннан билгеләнә.

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләренә торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан чөчүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, күпьяллык үсентеләр (бакчалар, виноградлыклар һәм башкалар) биләгән жирләр керә. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре кулланылышта өстенлекләргә ия һәм аерым сакланьрга тиеш. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре гражданның үз ихтыяжлары өчен бакчачылык алып бару территориясе чикләренә кертелә алмый, шулай ук бакча йортлары, торак йортлар, хужалык корымалары һәм бакча жир кишәрлегендә гаражлар төзү өчен файдаланыла алмый.

СХ индексы тарафыннан билгеләнгән авыл хужалыгы жирләренә жирләре составына шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында авыл хужалыгы билгеләнешендәге авыл хужалыгы билгеләнешендәге жир асты юллары, саклагыч урман утыртмалары, жирләренә тискәре йогынтыдан яклау функцияләрен башкаручы агач-куак үсентеләре биләгән башка жирләр кертеләргә мөмкин.

Махсус саклана торган табигый территорияләре чикләрендә урнашкан жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану махсус саклана торган табигый территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус саклана торган табигый территориясе турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

8 статья. Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре

Территориаль планлаштыру документлары нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналары билгеләнергә тиеш булган территорияләр шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында чагылдырылырга тиеш, әмма әлегә территорияләр өчен гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә территория зонасы билгеләнә алмый.

Мондый территорияләренә билгеләү өчен жирләрдән (жир кишәрлеге яисә аның өлеше) фактта яисә планлаштырып файдалану территориясе төшенчәсе кулланыла.

Жир кишәрлеге өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территориясе - жир кишәрлегенә зур булмаган өлешен биләгән территория (шул исәптән ике яки аннан да аерымланган кишәрлектән торган бердәм жир кишәрлеге), ул фактта кулланыла яисә теге яки бу территория зонаның шәһәр төзелеше регламенты нигезендә файдалану планлаштырыла, ул бөтен жир кишәрлегенә яисә аның өлешенә карата билгеләнә алмый.

Һәр жир кишәрлегенә бер генә территорияль зонага каравы турында законнар таләпләре нигезендә, территорияль зона жир кишәрлегенә бер өлешенә карата (шул исәптән бердәм жирдән

файдалануның аерымланган кишәрлегенә карата) билгеләнә алмый. Жир кишәрлеге өлешеннән фактта яисә планлаштырылган файдалануга туры килә торган территорияль зонаның шәһәр төзелеше регламенты, жир кишәрлекләренен рөхсәт ителгән төрләрә, жир кишәрлекләренен иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары туры килмәгәнгә, жир кишәрлегенен калган (зуррак) өлешендә капиталъ төзелеш объектларын реконструкциялүгә бәйлә рәвештә, бөтен жир кишәрлегенә таратыла алмый.

Жир кишәрлеге өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территорияләрә территорияль зонаның хокукый статусына ия түгел. Әлеге территорияләрнең чикләре, шулай ук территорияләрден файдалануның махсус шартлары булган зоналарның аларга туры килә торган чикләре ориентировка рәвешендә була һәм тиешле функциональ зоналар һәм зоналар чикләре нигезендә жирлекнең генераль планы карталарында территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелеше зонасы карталарында чагылдырыла.

Әлеге территорияләрне шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында билгеләү өчен жир кишәрлегенен фактта файдаланган очракта, «-Ф» индексы белән яисә жир кишәрлеге өлешен планлаштырган файдалану очрагында, «-П» индексы белән тулыландырылган жир кишәрлеге өлешен фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияль зонасы индексы кулланыла.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында жирләрден факттагы һәм планлаштырылган файдалануның түбәндәге территорияләр төрләрә күрсәтелде:

СХ2-Ф - СХ2 зонасы регламенты нигезендә жирләрден фактта файдалану территориясе.

СХ3-Ф – СХ3 зонасы регламенты нигезендә жирләрден фактта файдалану территориясе.

СХ4-Ф – СХ4 зонасы регламенты нигезендә жирләрден фактта файдалану территориясе.

СН1-Ф – СХ1 зонасы регламенты нигезендә жирләрден фактта файдалану территориясе.

СН2-Ф - СХ2 зонасы регламенты нигезендә жирләрден фактта файдалану территориясе.

Гамәлдәге кануннар нигезендә, жирләрнең хокукый статусы көйләнмәгән территорияләр, әгәр алар кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудырмаса, чикләнмәгән озак гамәлдә була ала. Жир кишәрлеге өлешләрән фактта яисә планлаштырылган файдалану территориясендә капиталъ төзелешнең булган объектларын яңа төзелешкә яисә реконструкциялүгә рөхсәт алу өчен жир кишәрлеген ызанлау (бүлү яки бүлөп бирү) үткәргә һәм территориядән фактта файдалануга яисә планлаштырыла торган территориянең чикләрен билгеләү өлешендә әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертергә кирәк.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында жирләрден фактта файдалану территориясе буларак шулай ук урман фонды жирләрдендә яисә махсус саклана торган территорияләрдә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләре дә чагылдырылырга мөмкин.

III БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан файдалануны чикләүләр

9 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан файдалануны чикләү

9.1. Гомуми нигезләмәләр

1) Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә, жир асты байлыклары турындагы законнарда, һава һәм су законнары белән башкасы каралмаган булса, жир өстендә һәм астында булган бир нәрсәгә кагыла торган жир кишәрлекләреннән файдалануга чикләүләр билгеләнә, мондый жир кишәрлекләрендә урнашкан күчәмсез мөлкәт объектларын урнаштыруны һәм (яисә) файдалануны чикли яисә тыя һәм (яисә) территорияләрден файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнаштыру максатларына туры килми торган башка эшчәнлек төрләрән гамәлгә ашыру өчен жир кишәрлекләреннән файдалануны чикли яисә тыя.

2) Россия Федерациясе Жир кодексының 105 статьясында билгелэнгән территориянең махсус шартлары булган зоналар төрләренен тулы исемлеге.

3) Федераль законнар нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү бары тик чикләрен федераль законнар таләпләре нигезендә рәсми билгелэнгән территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә генә гамәлдә була. Жирлекләренен, шәһәр округларының жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләренә кертелмәгән территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның күләмнәрен һәм (яисә) чикләрен билгели алмый.

Шуңа ярашлы рәвештә әлегә Кагыйдәләр кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленә:

- билгелэнгән - Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләре билгелэнгән һәм расланган зоналар;

- билгеләүгә планлаштырылучы зоналар - Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләре билгеләнмәгән һәм расланмаган, әмма законнар нигезендә билгеләнергә тиешле чикләрен билгеләүнең беркетелгән күләмнәре һәм бер урынлы кагыйдәләре (критерийлары) билгелэнгән зоналар;

-ориентлашу - Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган зоналар, алар законнар нигезендә билгеләнергә тиеш, әмма чикләре билгеләүнең теркәлгән күләмнәре һәм бер урынлы кагыйдәләре (критерийлары) юк; мондый зоналар өчен закон дәрәжәсендә бары тик ориентир күләмнәре генә билгелэнгән, мондый зоналар чикләре билгелэнгән очракта, әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясау дәрәжәсен исәпләүләр һәм (яисә) натураль үлчәүләр үткәру юлы белән аныкланырга тиеш.

4) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәжбүри тәртиптә территориядән файдалануның махсус шартлары булган билгелэнгән зоналарның чикләре генә күрсәтелә.

5) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук гамәлдәге объектларга карата территориядән файдалануның махсус шартлары булган, федераль законнарда һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен билгеләү буенча беркетелгән күләмнәре һәм бер мәгънәле кагыйдәләр урнаштырылырга мөмкин.

Мондый зоналарга линия объектларының (электр тапшыру линияләре, торбаүткәргечләр, элемент линияләре), автомобиль юлларының юл буе полосалары, су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары керә. Мондый зоналарның чикләрен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырган очракта, әлегә чикләре рәсми билгелэнгән (расланган) зоналардан территориянең махсус шартлары булган аерым шартлы билгеләр белән чагылдырыла.

Мондый зоналарның чикләрен аерып алу әлегә зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү мәгълүмат-белешмә характерында була һәм федераль законнар нигезендә билгеләнүгә планлаштырыла торган чикләре һәм чикләүләр буларак карала. Территориясенен махсус шартлары булган зоналарның тулысынча яисә өлешчә ориентировка чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренен һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре әлегә зоналарда жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне суд тәртибендә дэгъва кылырга хокукы.

6) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган ориентлашу зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар якинча ориентир характерына ия һәм жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Россия Федерациясе суд практикасы нигезендә, территориядән шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында файдалануның махсус шартлары булган зоналарның ориентлашу чикләре алынган очракта, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре мондый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин.

Ориентир зоналарга предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның федераль законнар таләпләре нигезендә билгеләнмәгән санитар-яклау зоналары, су белән тәмин итү чыганаclarын саклауның икенче һәм өченче пояслары зоналары, су басу һәм су күтәрелү зоналары, радиотехник объектны тапшыручы чикләүләр зоналары, алар өчен федераль законнар нигезендә зоналарның күләмнәре исәпләүләр һәм (яисә) табигый тикшеренүләр (үлчәүләр) нигезендә билгеләнергә тиешле территориянең махсус шартлары булган зоналарның һәм ярдәмче зоналарның башка төрләре керә.

7) «Бөреле авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның түбәндәге төрләре билгеләнде яисә урнаштырылырга тиеш:

- эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәмин итү чыганаclarы санитар саклау зоналары;

- су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары;

- электр челтәре хужалыгы объектларын саклау зоналары;

- газ бүлү челтәрләренә сак зоналары;

- саклау зоналары һәм магистраль торба үткәргечләрдән минималь ераклыктагы зоналар;

- предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары;

- юл буе полосалары.

9.2. Су белән тәмин итү чыганаclarының санитар саклау зоналары

Су белән тәмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре СанПиН 2.1.4.1110-02 «Хужалык-эчәр өчен билгеләнгән су белән тәмин итү чыганаclarын һәм суүткәргечләргә санитар саклау зоналары» нигезендә билгеләнә.

Су белән тәмин итү чыганаclarы санитария саклау зоналарына (алга таба - ЗСО) ия. Санитария саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Хәзерге вакытта өч пояс составындагы санитар саклау зонасы «ЛУКОЙЛ-Уралнефтепродукт» ЖЧЖнең су белән тәмин итү чыганагыныкы гына билгеләнде.

СанПиН 2.1.4.1110-02 нигезендә авыл жирлегендәге торак пунктларны үзәкләштерелгән су белән тәмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналарының эшләнгән проектлары булмау сәбәпле, су башнялары өчен 50 м һәм 10 метр тәшкил итә торган санитария саклау зонасының беренче поясы кабул ителде.

Беренче пояс (катгый режимлы) суалгычларның урнашу территориясен, барлык суүткәргеч корылмаларның һәм су китерә торган каналының майданчыкларын үз эченә ала. Су белән тәмин итүнең жир асты чыганаclarын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме сакланган жир асты суларын файдаланганда 30 м һәм жир асты суларын житәрлек якланмаган очракта 50 м тәшкил итә.

Беренче пояс чикләрендә биек кәүсәле агачлар утырту рөхсәт ителми, суүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төзелеш төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торба үткәргечләр салу, торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләр яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану рөхсәт ителми.

Биналар, икенче пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, ЗСОның беренче поясынан читтә урнашкан якындагы көнкүреш яки житештерү канализациясе системасына яки чистарту корылмаларының жирле станцияләренә агып төшүче суларны канализация белән жиһазландырылган булырга тиеш.

Икенче һәм өченче поясларны (чикләүләр поясын) су белән тәмин итү чыганаclarының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне кертәләр.

Су белән тәмин итүнең жир асты чыганаclarын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләрен исәп-хисап белән билгелиләр.

Санитар саклау зонасының икенче һәм өченче пояслары чикләрендә түбәндәгеләр тыела: туфрак катламын бозуга бәйлә яңа скважиналар бораулау һәм яңа төзелеш (Роспотребнадзор идарәсенә территорияль бүлекчәсә белән мәжбүри килештерелгән очракта житештерелә); эштә кулланылган суларны жир асты бушлыкларына тутыру һәм жир асты байлыкларын эшкәртүдән барлыкка килгән каты калдыкларны жир астында туплау; химик пычрату куркынычын тудыра торган ГСМ, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар, сәнәгать калдык суларын туплагычларын, жир асты суларын, шламасаклагычлар һәм башка объектлар складлары урнаштыру. Санитар саклау зонасының өченче поясы чикләрендә мондый объектларны бары тик сакланган жир асты суларын файдаланганда гына урнаштыру, су китерә торган горизонтны пычранудан яклау буенча махсус чаралар башкарылган шартта, геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән Роспотребнадзор органының санитар-эпидемиологик бәяләмәсә булган очракта гына рөхсәт ителә.

Шулай ук икенче пояс чикләрендә тыела: жир асты суларын микроб пычратуы куркынычы тудыра торган зиратларны, үлэт базларын, ассенизация кырларын, фильтрация кырларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм башка объектларны урнаштыру; ашламалар һәм агулы химикатлар куллану; төп файдаланудагы урманнарны кисү.

2. 9.3. Су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе саклау полосалары

Россия Федерациясә Су кодексының 65 статьясы нигезендә су саклау зоналары елгаларның, инешләренң, күлләрненң, сусаклагычларның яр буе линиясенә тоташкан һәм аларда күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын һәм суларын ярлыландыруны булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләрдән гыйбарәт. Су саклау зоналары чикләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган территорияләрдә яр буе яклау полосалары билгеләнә.

Торак пунктлар территорияләреннән читтә елгаларның, инешләренң, күлләрненң, сусаклагычларның һәм аларның яр буе яклау полосаларының су саклау зоналары киңлегә тиешле яр линиясеннән билгеләнә.

Елгаларның яисә инешләренң су саклау зонасы киңлегә елгалар яисә инешләр өчен аларның чишмә башыннан түбәндәгә озынлыкларына карап билгеләнә:

- 10 километрга кадәр - яр сызыгыннан 50 м күләмендә;
- 10 километрдан алып 50 километрга кадәр - 100 м күләмендә;
- 50 километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 м күләмендә.

Су агымында урнашкан сусаклагычның су саклау зонасы киңлегә әлегә су агымының су саклау зонасының киңлегенә тигез итеп билгеләнә.

Яр буе яклау полосасының киңлегә су объекты ярының авышлыгына бәйлә рәвештә билгеләнә һәм кире яисә 0° авышлыгы өчен 30 м, 3° кадәр авышлык өчен 40 м һәм 3° һәм аннан күбрәк авышлык өчен 50 м тәшкил итә.

Елга, чишмә башыннан алып инешкә кадәр 10 км дан да кимрәк булган инеш өчен су саклау зонасы яр буе яклау полосасы белән тәңгәл килә.

Гомуми файдаланудагы су объектының яр буе линиясә буйлап гомуми файдалану өчен билгеләнгән **яр буе полосасы** билгеләнә. Су объектларының яр буе полосасының киңлегә 20 м тәшкил итә, моңа каналларның, шулай ук елгаларның һәм инешләренң яр буе полосалары 10 км га кадәр сузылган (5 м) керми. Гражданнарның су объектына ирекле керүен тәэмин итү максатларында яр буе полосасы төзелә алмый.

Татарстан Республикасы Экология министрлыгының 2018 елның 28 декабрдәгә 1396-П номерлы боерыгы нигезендә жирлек территориясендә урнашкан түбәндәгә су объектлары өчен су саклау зоналарының һәм яр буе яклау полосасының чикләре билгеләнгән:

Казансу елгасы:

- су саклау зонасының киңлегә - 200 м;

– яр буге яклау полосасының киңлеге - 200 м;

Шимяковка елгасы:

– су саклау зонасы киңлеге - 100 м;

– Шимяковка елгасының яр буге яклау полосасының киңлеге: яр 3° авышканда һәм аннан да күбрәк градусларда - 50 м; яр 3° кимрәк авышканда - 40 м;

Крылай елгасы:

– Шимяковка елгасының су саклау зонасы киңлеге - 100 м;

– Шимяковка елгасының яр буге яклау полосасының киңлеге: яр 3° авышканда һәм аннан да күбрәк градусларда - 50 м; яр 3° кимрәк авышканда - 40 м;

Казансу елгасы кушылдыгы (исемсез), чыганагы – Келәтле т.п. көньяк чите, тамагы - Биектау муниципаль районы "Бөреле" совхозы пос. көнчыгыш чите.

– су саклау зонасы киңлеге - 50 м;

– яр буге яклау полосасының киңлеге - 50 м;

Казан елгасы кушылдыгы (исемсез), чыганагы – Келәтле т.п. көньяк-көнбатыштарак 1 км, тамагы - Биектау муниципаль районы "Бөреле" совхозы пос. 1 км көнбатыштарак:

– су саклау зонасы киңлеге - 50 м;

– яр буге яклау полосасының киңлеге - 50 м.

**Су объектларының су саклау зоналарыннан, яр буге яклау һәм яр буге полосаларыннан
файдалану регламентлары**

Зонаның исеме	Зонадан файдалану режимы	Норматив документлар
Су саклау зонасы	<p>Су саклау зоналарында тыела:</p> <ul style="list-style-type: none"> – туфракның уңдырышлылыгын көйләү максатларында агып төшүче сулардан файдалану; – зиратларны, үлэт базларын, житештерү һәм куллану калдыкларын күмү урыннарын, химик, шартлаткыч, агулы матдәләрне, радиоактив калдыкларны күмү пунктларын урнаштыру; – зарарлы организмнарга каршы көрәшнең авиация чараларын гамәлгә ашыру; – транспорт чараларының (махсус транспорт чараларыннан тыш) хәрәкәте һәм туктап торуы, моңа юлларда һәм юлларда каты өслекле махсус жиһазланган урыннарда аларның хәрәкәте һәм туктап торулары керми; – автозаправка станцияләрен, ягулык-майлау материаллары складларын (ягулык салу станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары, әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм Су кодексы таләпләрен үтәп, портлар, суднолар төзү һәм суднолар ремонтлау оешмалары, эчке су юллары инфраструктурасы территорияләрендә урнаштырылган очраклардан тыш), транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен кулланыла торган техник хезмәт күрсәтү станцияләрен урнаштыру, транспорт чараларын юуны гамәлгә ашыру; – пестицидлар һәм агрохимикатлар өчен махсуслаштырылган саклагычлар урнаштыру, пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану; – ташландык, шул исәптән дренаж суларын агызу; 	<p style="text-align: center;">Россия Федерациясе Су кодексы (03.06.2006 ел, №74-ФЗ)</p>

Зонаның исеме	Зонадан файдалану режимы	Норматив документлар
	<p>– гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару файдалы казылмаларның башка төрләрән разведкалау һәм чыгаруны гамәлгә ашыручы жир асты байлыктарынан файдаланучылар, аларга тау токымнарының һәм (яисә) геологик бүлемтекларнең жир асты байлыктары турындагы РФ законнары нигезендә бирелгән чикләрдә, 1992 елның 21 февралендәге 2395-І номерлы «Жир асты байлыктары турында» РФ Законының 19.1 статьясы нигезендә расланган техник проект нигезендә гамәлгә ашырылган очрактардан тыш).</p> <p>– Су саклау зоналары чикләрендә, су законнарына һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнарға ярашлы рәвештә, су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм сулыктар саегудан саклауны тәмин итә торган корылмалар белән жиһазлау шартында, хужалык һәм башка объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, эксплуатациягә кертү эксплуатацияләү рөхсәт ителә. Су объектын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм саегудан саклауны тәмин итә торган корылма төрен сайлау әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә билгеләнгән пычраткыч матдәләрне, башка матдәләрне һәм микроорганизмнарны ташлауның мөмкин нормативларын үтәү зарурлыгын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.</p> <p>Су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм басудан һәм суларны ярлыландырудан саклауны тәмин итә торган корылмалар дигәндә түбәндәгеләр аңлашыла:</p> <ul style="list-style-type: none"> – үзәкләштерелгән су чыгару системалары (канализацияләр), явым-төшем суларын агызу өчен үзәкләштерелгән су чыгару системалары; – агып төшүче суларны үзәкләштерелгән су чыгару системаларына (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация, су сиптерү һәм дренаж суларын) жибәрү (агызу) корылмалары һәм системалары, әгәр алар шундый суларны кабул итү өчен билгеләнгән булса; – агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация, су сиптерү-юу һәм дренаж суларын) чистарту өчен аларны чистартуны әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм әлеге Кодекс таләпләре нигезендә билгеләнгән нормативлардан чыгып тәмин итүче локаль чистарту корылмалары; – житештерү һәм куллану калдыктарын жыю корылмалары, шулай ук агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация суларын, су юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан ясалган приемникларга чыгару (агызу) өчен корылмалар һәм системалар. 	

Зонаның исеме	Зонадан файдалану режимы	Норматив документлар
	<p>– нефть һәм нефть продуктлары агудан һәм әйләнә-тирә мохиткә башка тискәре йогынтылардан су объектларын һәм аларга яқын территорияләрне яклауны тәмин итә торган корылмаларны</p> <p>Гражданнар тарафыннан су саклау зоналары чикләрендә урнаштырылган һәм агып төшүче суларны чистарту корылмалары белән жиһазландырылмаган үз ихтыяжлары өчен бакчачылык яисә яшелчәчелек алып бару территорияләренә карата аларның мондый корылмалары һәм (яисә) күрсәтелгән системаларга тоташтырылганчы, пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар килеп керүне булдырмый торган су үткәргичи торган материаллардан ясалган приемниклар куллану рөхсәт ителә.</p>	
Яр буе яклау полосасы	<p>Яр буе яклау полосалары чикләрендә су саклау зонасы өчен билгеләнгән чикләүләр белән беррәттән түбәндәгеләр тыела:</p> <ul style="list-style-type: none"> – жирләрне сөрү; – юыла торган грунт өемнәрен урнаштыру; – авыл хужалыгы терлекләрен көтү һәм алар өчен жәйге лагерлар, ванналар оештыру. <p>Урында су саклау зоналары чикләрен һәм яр буе яклау полосалары чикләрен махсус мәгълүмат тамгалары белән беркетү жир законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.</p>	РФ Су кодексы
Яр буе полосасы	<p>Һәр гражданин гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасыннан (механик транспорт чараларыннан файдаланмыйча) алар янында йөрү һәм булу өчен, шул исәптән һәм спорт балык тотуын гамәлгә ашыру һәм йөзү чараларына причал ясау өчен файдаланырга хокукы.</p> <p>Яр буе полосасы чикләрендә жир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру тыела.</p>	РФ Су кодексы РФ Жир кодексы

9.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары

Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары «Электр челтәре хужалыклары объектларының сак зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә электр челтәре хужалыгының гамәлдәге линияләренен һәм корылмаларының сакланышын тәмин итү өчен билгеләнә.

Электр үткәргечләрнең һава линияләре буйлап саклау зоналары жир һәм һава пространствосы участогы өслеге өлеше (электр үткәргечләрнең һава линияләре терәкләренен биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә, иң кырый үткәргечләрдән электр үткәргечләр линиясенен ике ягында да артта кала торган параллель вертикаль яссылыклар белән аларның түбәндәге ераклыктагы урыннарында урнашкан:

- 1 кВ кадәр - 2 м;
- 1 дән 20 кВ кадәр- 10 м;
- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 220 кВ - 25 м;
- 500 кВ - 30 м.

Жир асты электр тапшыру кабельле линиялөре буйлап саклау зонасы жир асты байлыклары кишәрлеге өслегенең аның астында урнашкан өлеше (электр үткәргечләрнең кабель сызыкларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) рәвешендә, кырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенә ике ягында да күчә торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнган өлеше рәвешендә билгеләнә.

Сак зоналарында электр челтәре хужалыгы объектларының имин эшен бозарга мөмкин булган теләсә нинди гамәлләрне гамәлгә ашыру **тыела**, шул исәптән аларның зарарлануына яки юк ителүенә китерергә, һәм (яисә) гражданның гомеренә, сәламәтлегенә һәм физик яисә юридик затларның мөлкәтенә зыян китерүгә, шулай ук экологик зыян салуга һәм янгынар барлыкка килүгә китерергә. Аерым алганда, тыела:

- электр челтәре хужалыгы объектларына керү өчен төзелгән керү һәм керү юллары чикләрендә теләсә нинди объектлар һәм предметларны (материалларны) урнаштырырга, шулай ук теләсә нинди эшләр башкарырга һәм электр челтәре хужалыгы объектларына керүгә комачауларга мөмкин булган, мондый керү өчен кирәкле юл һәм керү юлларын булдырмыйча, корылмалар төзәргә;

- чүплекләр урнаштырырга;

- жимерү механизмнары белән эш итәргә, 5 тоннадан артык авырлыкларны ташларга, зәһәр һәм коррозияләүче матдәләр һәм ягулык-майлау материалларын (жир асты электр тапшыру линияләренә саклау зоналарында) түгүне һәм агызуны башкарырга.

1000 вольттан артык көчәнеше электр челтәре хужалыгы объектларын саклау зоналарында, шулай ук түбәндәгеләр тыела:

- теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары саклагычларын тупларга яисә урнаштырырга;

- балалар һәм спорт майданчыкларын, стадионнары, базарларны, сүздә нокталарын, кыр станнарын, терлекләр өчен урыннар, гаражлар һәм барлык төр машиналар һәм механизмнар стоянкаларын урнаштырырга, билгеләнган тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне (электр тапшыруының һава зоналарында) башкару белән мәшгуль булмаган кешеләр күп жыела торган теләсә нинди чаралар үткәргә;

- теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары саклагычларын тупларга яисә урнаштырырга.

Саклау зоналары чикләрендә челтәр оешмасының язмача рөхсәтеннән башка түбәндәгеләр тыела:

- биналар һәм корылмалар төзү, капитал ремонтлау, реконструкцияләү яисә сүтү;

- тау, шартлату, мелиоратив эшләр, шул исәптән жирләрне вакытлыча су басу белән бәйлә;

- агач һәм куаклар утырту һәм кисү;

- йөк төялгән яисә йөксез юл өстеннән 4,5 метрдан артык гомуми биеклеккә ия машиналар һәм механизмнар йөрү (һава электр линияләренә саклау зоналарында);

- 4 м дан артык биеклектәге авыл хужалыгы машиналарын һәм жиһазларны кулланып авыл хужалыгы кыр эшләрен башкару.

9.5. Газ бүлү челтәрләренә сак зоналары

Газ белән тәмин итү системалары өчен Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында» 2000 елның 20 ноябрәндәге 878 номерлы карары нигезендә түбәндәге сак зоналары билгеләнә:

а) тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр ягынан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнган территория рәвешендә;

б) газүткәргеч трассаларын, үткәргеч ягынан 3 м һәм каршы яктан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнган территория рәвешендә - газүткәргеч трассаларын билгеләргә, полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргечләре буйлап бакыр чыбык кулланганда;

в) торбалар материалына бэйсез рәвештә мәңге өзелгән йөкләрдә тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр яғыннан 10 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

г) аерым газ көйләү пунктлары тирәсендә - әлеге объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта үткәрелгән йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә. Биналарга кушып төзелгән газ көйләү пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмый;

д) суднолар йөри торган һәм сал агызу елгалары, күлләре, сусаклагычлар, каналлар аша газүткәргечләрнең су асты күчешеннән - су өслегеннән су төбөнә кадәр газүткәргечнең һәр яғыннан 100 м ераклыкта торган параллель яссылыклар арасында төзелгән су пространствосы участогы рәвешендә;

е) урманнар һәм агач-куак үсемлекләре буйлап уза торган авылара газүткәргечләр трассалары буйлап - 6 метр киңлектәге тарлавык рәвешендә, газүткәргечнең һәр яғыннан 3 метр. Газүткәргечләрнең жир өсте участкалары өчен агачлардан алып торба үткәргечкә кадәр ара газүткәргечне эксплуатацияләүнең бөтен срогы дәвамында агачларның биеклегеннән ким булмаска тиеш.

Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналарына керә торган жир кишәрлекләренә аларның зарарлануын кисәтү яисә аларны нормаль эксплуатацияләү шартларын бозу максатларында чикләүләр (йөкләүләр) урнаштырыла:

а) торақ-граждан һәм житештерү билгеләнешендәге объектлар төзөргә;

б) эксплуатация оешмалары белән килештереп, күперләренә, коллекторларны, аларда урнашкан газ бүлү чөлтәрләре белән автомобиль һәм тимер юлларны шушы газүткәргечләрне алдан алып чыкмыйча жимерергә һәм реконструкцияләргә;

в) газ бүлү чөлтәрләрен жимерүдән саклый торган яр буен ныгыту корылмаларын, су үткәру жайланмаларын, жир һәм башка корылмаларны жимерергә;

г) танып белү билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын һәм газ бүлү чөлтәрләренең башка жайланмаларын күчерергә, зарарларга, күмөргә һәм юкка чыгарырга;

д) чүплекләр һәм складлар корырга, кислота, тоз, селте һәм башка химик актив матдәләр эремәләрен аерырга;

е) саклау зоналарын киртәләргә һәм ябарга, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү чөлтәрләренә керүенә, хезмәт күрсәтү һәм газ бүлү чөлтәрләренең зарарлануларын бетерүгә каршылык күрсәтергә;

ж) ут кабызырга һәм ут чыганаclarын урнаштырырга;

з) авыл хужалыгы һәм мелиорация кораллары һәм механизмнар белән 0,3 метрдан артык тирәнлеккә баз казырга, туфрак казырга һәм эшкәртәргә;

и) газ көйләү пунктларының катод һәм дренаж саклау станцияләренең капкаларын һәм ишекләрен, жир асты коеларының люкларын ачарга, элементә, яктырту һәм телемеханика системалары чараларының электр белән тәэмин ителүен кабызырга яисә сүндерергә;

к) терәкләргә һәм жир өсте газүткәргечләренә, газ бүлү чөлтәрләренең киртәләренә һәм биналарына чит предметлар, баскычлар куярга, беркетергә, бәйләргә, аларга менәргә;

л) мөстәкыйль рәвештә газ бүлүчә чөлтәрләргә кушылырга.

Югарыда күрсәтелгән чикләүләргә туры килми торган урман хужалыгы, авыл хужалыгы һәм башка эшләр, жир офыгын бозуга һәм 0,3 метрдан артык тирәнлеккә туфрак эшкәртүгә бәйле булмаган эшләр, эшләр башланганчы 3 эш көненнән дә ким булмаган очракта, газ бүлү чөлтәренә саклау зонасында жир кишәрлекләре милекчеләре, хужалары яисә алардан файдаланучылар тарафыннан башкарыла. Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналарында жир кишәрлеге өслеген бозу һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә туфрак эшкәртү башкарыла торган алдагы пунктларда каралмаган хужалык эшчәнлегә газ бүлү чөлтәрләренең эксплуатацияләү оешмасына язмача рөхсәт нигезендә гамәлгә ашырыла.

9.6. Сак зоналары һәм магистраль торбаүткәргечләрдән минималь ераклык зоналары

Россия Дәүләт шәһәр техника күзәтчелегенә 1992 елның 22 апрелдәгә 9 номерлы карары белән расланган магистраль торба үткәргечләренә саклау кагыйдәләре нигезендә, магистраль торба үткәргечләренң сак зоналарында тыела:

– танып белү һәм сигнал билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын күчерергә, күмәргә һәм ватарга;

– кабель элементенең хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү пунктларының, линия арматурасы төеннәрен, катод һәм дренаж саклау станцияләренең, линия һәм күзәтү коеларының һәм башка линия жайланмаларының люкларын, капкаларын һәм ишекләрен ачарга, краннар һәм эшермәләрен ачарга һәм ябарга, элементә, энергия белән тәмин итү һәм торбаүткәргечләренң телемеханикаларын сүндерергә яки кабызырга;

– чүплекләр ясарга, кислота, тоз, селте эремәләрен агызырга;

– газ бүлү челтәрләрен жиңерүдән саклый торган яр ныгыту корылмаларын, су үткәргү жайланмаларын, жир һәм башка корылмаларны жиңерергә, ә янәшәдәгә территорияне һәм әйләнә-тирә урынны - транспорт белән чыгарыла торган продукциянең аварияләтәшү агудан;

– ут кабызырга һәм ут чыганакаларын урнаштырырга;

– саклау зоналарын киртәләргә яисә капларга, торбаүткәргечләренә һәм аның объектларын эксплуатацияләүче оешмаларга яисә алар вәкаләт биргән оешмаларга торбаүткәргечләргә һәм аларның объектларына хезмәт күрсәтү һәм аларны ремонтлау эшләрен башкаруда, аларда барлыкка килгән аварияләр, һәлакәтләр нәтижәләрен бетерүдә каршылык күрсәтергә.

Торба үткәргечләренң сак зоналарында торба үткәргеч транспорт предприятиеләре белән килештермичә түбәндәгеләр тыела:

- теләсә нинди төзелмәләр һәм корылмалар төзәргә,

- агачлар һәм куаклар утыртырга, куаклар һәм салам жыярга, коновязлар урнаштырырга, терлек асарга, балык промысел участкалары бүлеп бирергә, балык, шулай ук су хайваннары һәм үсемлекләре табуны житештерергә, су эчү урыннары эзерләргә, боз вату һәм эзерләне башкарырга;

- торба үткәргечләр трассасы аша юлларны һәм кичүләренә төзәргә,

- автомобиль транспорты, тракторлар һәм механизмнар стоянкалары корырга,

– бакчалар һәм яшелчә бакчалары урнаштырырга; - мелиоратив жир эшләре башкарырга, сугару һәм киптерү системалары төзәргә;

- ачык һәм жир асты, тау, төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен башкарырга, грунт планировкасын һ.б.

- скважиналар, шурфлар төзү һәм туфрак пробалары алу (туфрак үрнәкләреннән тыш) белән бәйлә геологик-төшерү, геологик разведка, эзләү, геодезик һәм башка тикшеренү эшләрен башкарырга.

СП 36.13330.2012 «СНиП 2.05.06-85*. Магистраль торбаүткәргечләр» һәм СП 284.1325800.2016 «Нефть һәм газ өчен промысел үткәргечләре. Эшләренә проектлау һәм житештерү кагыйдәләре» нигезендә торба үткәргечләргә кадәр минималь ара зоналарында урнаштыру рөхсәт ителми:

- торақ пунктларны;

- дача йортлары булган коллектив бакчаларны;

- аерым сәнәгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләрен;

- кошчылык фабрикаларын, теплица комбинатларын һәм хужалыкларын;

- файдалы казылмаларны эшкәртү карьерларын;

- автомобильләр өчен гаражлар һәм ачык тукталышларны;

– халык күпләп жыела торган аерым биналарны (мәктәпләр, хастаханәләр, балалар бакчалары, вокзаллар һ.б.);

- тимер юл станцияләрен; аэропортлар; елга портлары һәм пристаньяларын; гидро-, электростанцияләрен; I-IV класслы елга транспортының гидротехник корылмаларын;

- су үткәргечләренң чистарту корылмаларын һәм насос станцияләрен;

- 1000 м³ дан артык саклану күләме белән жиңел янып китүчән һәм янучан сыеклеклар һәм газлар складларын; автомобильләргә ягулык салу станцияләрен һ.б.

9.7. Санитарно-защитные зоны предприятий, сооружений и иных объектов

Жирлек территориясендә агросәнәгать комплексы объектлары, житештерү объектлары, зиратлар, биотермик чокыр, себер түләмәсе үләксә базы урнашкан, алар өчен санитар-яклау зоналары билгеләнергә тиеш.

Күрсәтелгән объектлар санитар-яклау зоналарының күләмнәре һәм чикләре билгеләнмәгән. Шуңа күрә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында әлегә объектларның санитар-яклау зоналары чикләре күрсәтелмәгән.

Күрсәтелгән объектларның Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2007 елның 25 сентябрәндәге 74 номерлы карары белән расланган «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләреннән, корымаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1.1200-03 санитар-эпидемиологик кагыйдәләре һәм нормативлары белән билгеләнгән санитар-яклау зоналарының ориентир чикләре картасында жирлекнең генераль планын нигезләү материаллары составына керә торган территориянең махсус шартлары (гамәлдәге нигезләмә) күрсәтелгән. санитар-яклау зоналарының ориентлашу күләмнәренә туры килә торган якинча чикләре күрсәтелгән объектларның санитар-яклау зоналары чикләре күрсәтелгән. Санитар-яклау зоналарының якинча чикләре мәгълүмати-белешмә характерга ия һәм гамәлдәге федераль законнар нигезендә әлегә чикләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү өлешендә юридик көчкә ия булмый.

Предприятие, производство һәм объектларның санитар классификациясе нигезендә санитар-яклау зоналарының күләмнәре түбәндәгеләр:

- беренче класслы куркынычлылык объектлары - 1000 м;
- икенче класслы куркынычлылык объектлары - 500 м;
- өченче класслы куркынычлылык объектлары - 300 м;
- дүртенче класслы куркынычлылык объектлары - 100 м;
- бишенче класслы куркынычлылык объектлары - 50 м.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм алардан файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2018 елның 3 мартындагы 222 номерлы карары нигезендә санитар-яклау зоналары санитар-эпидемиологик таләпләрдән артып китүче химик, физик, биологик йогынты чыганаclarы (алга таба - объектлар) булып торучы, төзелешкә планлаштырылган, реконструкцияләнгән торган капитал төзелеш объектларына карата билгеләнә.

Санитар-яклау зоналары урнаштырылырга тиешле капитал төзелеш объектларының хокук ияләре атмосфера һавасын, объект контурларыннан атмосфера һавасына физик һәм (яисә) биологик йогынты дәрәжәсен тикшерергә һәм кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәткә (аның территориаль органнарына) кирәкле документлар кушымтасы белән санитар-яклау зонасын билгеләү турында гариза тапшырырга тиеш.

Санитар-яклау зонасын билгеләү, үзгәртү яисә гамәлдә булуын туктату турындагы карарны кабул итәләр:

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт - санитария классификациясе нигезендә I һәм II класслы куркыныч объектларга карата, шулай ук санитария классификациясенә кертелмәгән объектларга карата;

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең территориаль органнары - санитария классификациясе нигезендә III - V класслы хәвефлеләктәге объектларга карата.

Санитар-яклау зонасы һәм аның чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануны чикләү мондый зона турында белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына кертелгән көннән билгеләнгән дип санала.

Санитар-яклау зонасы чикләрендә жир кишәрлекләреннән түбәндәге мпксатларда файдалану рөхсәт ителми:

-торак төзелеше, мәгариф һәм медицина билгеләнешендәге объектлар, ачык типтагы спорт корылымалары, балалар ялы һәм аларны савыктыру оешмалары, рекреацион билгеләнештәге зоналар һәм дача хужалыгы һәм бакчачылык алып бару өчен урнаштыру;

-дарулар житештерү һәм саклау өчен объектлар, сәнәгатнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек продукциясенә күпләп саклау складлары, эчә торган су эзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылымалар комплекслары урнаштыру, асыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау һәм эшкәртү максатларында, әгәр санитар-саклау зонасы билгеләнгән объектның химик, физик һәм (яисә) биологик йогынтысы аларга карата билгеләнгән таләпләргә туры китереп, мондый чараларның, чималның, суның һәм продукциянең сыйфатын һәм куркынычсызлыгын бозуга китергәндә.

9.8. Юл буе полосалары

«Казан - Малмыж» - Кыр Станы», «Казан - Малмыж» - Пимәр», «Ташлы Кавал-Сосновка-Бөреле т.ю.рзд. пос. - Иске Бөреле» гомуми файдаланудагы автомобиль юллары өчен юл буе полосаларының чикләре билгеләнә.

Региональ юллар автомобиль юлларының юл буе полосаларынан файдалану режимы «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 08 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә.

Автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә капитал төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген гәмәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзү, реконструкцияләү, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр урнаштыру автомобиль юлы хужасының язма ризалыгы булганда рөхсәт ителә. Бу ризалыкта автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә мондый объектлар төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр урнаштыруны гәмәлгә ашыручы затлар тарафыннан үтәлүе мәжбүри булган техник таләпләр һәм шартлар булырга тиеш.

10 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

Мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелдәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар таләпләре нигезендә гәмәлгә ашырыла.

Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәмин итү максатларында билгеләнә.

Саклау зоналары чикләре күрсәтелгән зоналарда урнашкан мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен һәм проектлана торган зоналары чикләрен тасвирлауны, әлегә зоналар чикләрендә жирләрдән файдалану режимнары һәм шәһәр төзелеше регламентлары проектларын үз эченә алган мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә.

Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән файдалану режимнарын билгеләү «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау зоналары турында нигезләмәне раслау хакында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 12 сентябрәндәге 972 номерлы карары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 1 апрелдәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм башка норматив хокукый актлар белән жайга салына.

Муниципаль берәмлек территориясендә ачыкланган мәдәни мирас объектлары юк.

11 статья. Махсус саклана торган табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

Федераль законнар нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары махсус саклана торган табигать территорияләре жирләре өчен билгеләнми. Махсус саклана торган табигать территорияләре чикләрендә урнашкан жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану (махсус сакланылучы табигать территорияләре составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) махсус сакланылучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус сакланылучы табигать территориясә турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

Махсус сакланылучы табигать территориясә составына кертелгән торак пункт территориясендә жир кишәрлекләреннән файдалану элге махсус сакланылучы табигый территорияне махсус саклау режимын исәпкә алып башкарылырга тиеш. Мондый торак пункт территориясенә карата шәһәр төзелеше регламентлары шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнар һәм «Махсус сакланылучы табигать территорияләре турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2020 елның 30 декабрендәге 505-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә.

«Бөреле авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә территориясендә «Казансу елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле урнашкан.

Махсус саклана торган табигать территорияләреннән файдалану регламентлары

Зона исеме	Күрсәтелгән зонадан файдалану режимы	Норматив документлар
«Казансу елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	<p>Табигать һәйкәлләре территориясендә елга экосистемасына, су биологик ресурслары популяциясә яшәвенә янауы теләсә нинди эшчәнлек тыела, шул исәптән:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Татарстан Республикасының биологик ресурслар буенча Дәүләт комитеты (алга таба - Комитет) белән килештермичә, зоология, ботаника һәм минералогия коллекцияләрен һәм палеонтология объектларын жыю, юлүткәргечләр, электр тапшыру линияләре һәм башка коммуникацияләр төзү (төзелешнең углеводород чималын жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануга лицензия хужалары тарафыннан чыгару максатларында гамәлгә ашырылган очрактардан тыш), геологик разведка эшләре, файдалы казылмалар, бай булмаган материаллар һәм шартлату эшләре жыю, объектның гидрологик режимын үзгәртү (үзәннәрне яшерү, балык тоту корылмаларыннан башка плотиналар төзү); – сәнәгый балык тоту; – су объекты ярларында автотранспорт чараларын һәм авыл хужалыгы техникасын юу; – гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару; – су объекты ярларында агулы химикатлар, минераль ашламалар, үсемлекләрне яклауның химик һәм биологик чаралары һәм үсеш стимуляторлары куллану; – житештерү һәм куллану калдыкларын, радиоактив, химик, шартлаткыч, агулы матдәләрне, минераль ашламаларны, тирес һәм ягулык-майлау материалларын урнаштыру объектларын төзү; – агулы химикатларны, минераль ашламаларны, үсемлекләрне химик яклау чараларын һәм үсеш стимуляторларын саклау һәм куллану, шулай ук агулы 	<p>Саклана торган объектлары елгалар булган төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәлләре турында нигезләмә, (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары белән расланган).</p>

Зона исеме	Күрсәтелгән зонадан файдалану режимы	Норматив документлар
	<p>химикатлар, минераль ашламалар, тирес һәм ягулык-майлау материаллары урнаштыру һәм аларны складлау;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Табигать һәйкәлләре территориясенә турыдан-туры чыгуы булган терлекләр өчен жәйге лагерьлар төзү; – бу максатлар өчен билгеләнгән урыннардан тыш терлекләр куу. <p>Табигать һәйкәлләре территориясендә, сәнәгаттән тыш, балык тотуның барлык төрләре рөхсәт ителә.</p> <p>Гражданның табигать һәйкәлләре территориясендә булырга хокукы.</p> <p>Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының «Жир кишәрлекләреннән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре классификаторын раслау турында» 2014 елның 01 сентябрдәге 540 номерлы боекы нигезендә, саклау объектлары елга булган, әгәр алар региональ әһәмияттәге табигый ядкарлар турындагы нигезләмәнең 3.1 пункты таләпләренә каршы килмәсә рөхсәт ителә:</p> <p>жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Комитет белән килештереп, махсус билгеләнгән урыннарда кошчылык(1.10); – балык үрчетү (1.13); – Комитет белән килештереп, күчмә торак (2.4); – Комитет белән килештереп, фәнни эшчәнлеккә тәмин итү (3.9); – Комитет белән килештереп, эшкуарлык (4.0); – Комитет белән килештереп, ял (рекреация) (5.0); – Комитет белән килештереп, табигый-танып белү туризмы (5.2); – Комитет белән килештереп, туристлык хезмәте (5.2.1); – аучылык һәм балык тоту (5.3); – оборонаны һәм куркынычсызлыкны тәмин итү (8.0); – табигать территорияләрен саклау (9.1); – тарихи-мәдәни эшчәнлек (9.3); – Комитет белән килештереп, су объектларыннан гомуми файдалану (11.1); – Комитет белән килештереп, гидротехник корылмалар (11.3). 	

IVБҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм халык өчен мондый объектларның территориаль мөмкинлегенең максималь рөхсәт ителә торган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм халык өчен мондый объектларның территориаль мөмкинлегенең максималь рөхсәт ителә торган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре шәһәр төзелеше регламентында күрсәтеләләр, әгәр шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган булса.

Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Бөреле авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге чикләрендә каралмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составындагы исәп-хисап күрсәткечләре күрсәтелмәгән.